

T R A N S K R I P T
DRUGOG NASTAVKA 18. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE
ODRŽANE 17.12.2007. GODINE, S POČETKOM U 11,05 SATI

PREDSJEDAVA JUĆI
MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Nastavljamo rad 18. sjednice Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. Je li imamo 22? Nema. Dajte, molim vas, da pozovete svoje klubove, poslanike da radimo.

Imamo kvorum za rad. Prema izvještaju službe odsustvo su opravdali: Adem Huskić, Sadik Bahtić, Halid Genjac, Salko Sokolović, Husein Nanić, Jozo Križanović, Denis Bećirović, Branko Dokić, Vinko Zorić, Mirko Okolić, Jerko Ivanković Lijanović, Lagumdžija Zlatko, Jamakosmanović, jeste. Martin Raguž je javio da će kasniti jedan sat na sjednicu.

Ova sjednica je morala biti zakazana danas. Ja shvatam da su ljudi preuzeli svoje neke obaveze, međutim, s obzirom na dužinu trajanja diskusija u prekinutom zasjedanju u četvrtak, ja vas molim da danas uzmete to u obzir i svojim diskusijama doprinesete da današnju sjednicu privedemo kraju, da bi mogli planirati sljedeću sjednicu, koja je veoma važna, 28. ovoga mjeseca.

Tačka dnevnog reda na kojoj smo prošli put stali je 25. tačka:

Ad. 25. Izvještaj Kancelarije za reviziju institucija BiH o izvršenoj reviziji u 2006. godini sljedećih institucija:

- a) Institucije ombudsmena za ljudska prava BiH,
- b) Komisije za imovinske zahtjeve raseljenih osoba i izbjeglica,
- c) Komisije za koncesije BiH,
- d) Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika BiH,
- e) Službe za poslove sa strancima,
- f) Centralne izborne komisije BiH,
- g) Uprave za indirektno oporezivanje BiH,
- h) Uprave BiH za zaštitu zdravlja bilja,
- i) Kancelarije za razmatranje žalbi BiH,
- j) Kancelarije za veterinarstvo BiH,
- k) Kancelarije za zakonodavstvo BiH,
- l) Državne granične službe BiH (DGS),
- m) Izvještaj o izvršenju Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2006. godinu

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Znači, ostalo nam je 13 preostalih institucija BiH – izvještaje o izvršenoj reviziji da razmatramo. Dobili ste komisijske izvještaje za ove institucije, sa zaključcima i preporukama.

Otvaram raspravu o izvještajima o reviziji. Uvaženi poslanik Dolić. Izvolite.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, uvaženi gosti, izvještaji o reviziji institucija države su, nema sumnje, važan barometar funkciranja pravne države. Revizorski nalazi u najvećoj mjeri korespondiraju sa općim stanjem korupcije i kriminala u državi. Ja sam diskutirao u ovome domu i iznio svoja zapažanja prilikom rasprave o Izvještaju o reviziji prve grupe institucija BiH prije nekoliko mjeseci i tada sam bio jako kritičan naspram odnosa odgovornih ljudi u institucijama, naspram, opet, nalaza revizije.

Kritičan odnos u jednom dijelu ispoljio sam i prema revizorima, smatrajući da njihovi izvještaji moraju biti konkretniji i sa više analitičkih podataka o nedostacima kao i sa imenima i prezimenima odgovornih osoba. Tada sam stekao utisak da su se revizorski izvještaji sveli na jedan formalni ritual rasprave u ovome domu, nakon kojeg se iz godine u godinu prepisuju ili ponavljaju isti zaključci koji nikoga ne obavezuju, niti koga čine odgovornim. Nakon takve rasprave u holu sale sam imao kratku raspravu sa revizorima koji su negodovali na moje konstatacije u diskusiji, ali ih naravno nisu opovrgli, već su se žalili na izostanak ozbiljne rasprave i podrške njihovim nalazima i izvještajima.

Od te prve rasprave o prvoj grupi izvještaja do ove posljednje grupe o kojoj raspravljamo danas, ja se nisam javljaо za diskusiju o revizorskim izvještajima, ne zbog komentara revizora već zbog toga što bi svaki put morao isto govoriti. Morao bih ponavljati iste nedostatke, ista pitanja, iste komentare itd. Isto je i sa ovom posljednjom grupom izvještaja o reviziji i ja nas, ja ću nas poštediti ponavljanja.

Moram se ovom prilikom osvrnuti na nešto pozitivno, ipak, u ovogodišnjoj raspravi o revizorskim izvještajima. Informirao sam se o raspravama ranijih godina i većinom sam se uvjeroio da je većina rasprava završavala sa nekoliko ili bez diskusija, uz usvajanje šablonskog izvještaja Komisije za finansije budžet. Ove godine su rasprave bile brojnije i sadržajnije, a moram istaći i veliki angažman i doprinos Komisije za finansije budžet koja se jako puno angažirala da se problematika revizije institucija BiH uzbilji i da joj se pridaje važnost koju ona zaslužuje. Ovakav odnos je za pohvalu ali, bez konkretnih mjera odgovornosti, bojam se da će se Komisija već sljedeće godine pretvoriti u neku vrstu superrevizije, na čije preporuke i nalaze se ponovo odgovorni neće zabrinjavati.

Za mene je prosto neshvatljivo da se iz godine u godinu odgovorni u državnim institucijama moraju upozoravati na iste propuste i da se moraju na neki način moliti da poštuju zakone ove države. Posebno su mi absurdne masovne pojave da se o zakone o korištenju sredstava poreskih obveznika oglušuju institucije, koje bi po svemu morale biti uzor zakonitog i profesionalnog odnosa prema javnim prihodima.

Ja se neću javljati po ovoj narednoj tački dnevnog reda – ono bi logično bilo da su spojene – gdje se razmatraju zbirni zaključci i preporuke i zato još jednom revizorima preporučujem više analitičkog pristupa u iznošenju nedostataka i imenovanju onih koji ignorišu zakone i koji su odgovorni za propuste. Ovome domu i Komisiji za finansije i budžet preporučujem poduzimanje konkretnih koraka u izmjeni i dopuni zakona, u pravcu konkretnijeg regulisanja mjera odgovornosti za nezakonito i neodgovorno raspolaganje javnim sredstvima.

Sistem nadzora i kontrole, u kojem se odgovorni za kršenje zakona i propusta u državnim institucijama iz godine u godinu mole da poštuju zakone, definitivno nije učinkovit. Učinkovitu kontrolu i nadzor mogu proizvesti samo konkretne mjere odgovornosti prema onima koji krše zakone ili su odgovorni za propuste. Ovogodišnje rasprave o revizorskim izvještajima su svakako korak naprijed i korak ka uspostavljanju sistema učinkovite kontrole i nadzora. Preporučujem također da izvještaje o reviziji u institucijama BiH ubuduće raspravljamo u jednom paketu, jednom setu koji će biti nešto obimniji, ali bi to bilo daleko racionalnije i za revizore koji su svaki put po nekoliko dana okupirani ovim raspravama u izvještaju za svaku grupu institucija.

Ovo bi također bilo racionalnije i za Komisiju za finansije i budžet i za nas poslanike, jer smo više puta okupirani raspravom o potpuno identičnoj temi i potpuno identičnoj problematici.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ako se više ne ... Uvaženi poslanik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, iz godine u godinu, ja pratim ove izvještaje i mislim da pomalo ovo počinje da gubi svoj smisao zbog načina na koji mi pristupamo ovom poslu. Mislim da ne treba stavljati zbirne izvještaje kao tačku dnevnog reda, nego pojedinačne, uvodno izlaganje revizora za svaku instituciju, odgovor ministra i rasprava i zaključci za svaku instituciju, i molim da se ubuduće ... Vi to možete u okviru postojećeg Poslovnika ispoštovati. Tad ćemo mi imati zapravo zadovoljenu svrhu postojanja institucije revizora. Mnogo štošta nije kažnjivo, ali je neprimjereno. To možemo popraviti ovdje ukoliko budemo radili na ovakav način. Svaka institucija: uvodno izlaganje revizora, odgovor ministra ili drugog rukovodioca, rasprava u parlamentu i zaključci za svaku instituciju. Ja molim da se ubuduće na taj način organiziramo, i u ovoj komisiji i ovdje na parlamentu, kada su u pitanju ovi izvještaji Ureda za reviziju.

Toliko, hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Napominjem da mi danas imamo 13 izvještaja. A to je samo dio od onih ukupnih izvještaja koliko ih ima, ja ih ne znam koliko ih ima. I da bi ovakav način sigurno bio veoma svrshodan, ali činjenica je da bi to bio veoma obilan posao, pa bi se moglo razmišljati da to bude samo jedna sjednica posebna koja bi se ticala revizorskih izvještaja. O tome možemo da vodimo računa idući put.

Sljedeći se javio uvaženi poslanik Jovičić i Bešlagić nakon toga.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, kolege poslanici, uvaženi članovi Savjeta ministara i gosti, potpuno podržavam prijedlog gospodina Džaferovića i Vas, gospodine predsjedavajući, da bi za naredne sjednice trebao biti ovakav redoslijed. Ovo je suštinsko pitanje, jer treba biti i pratiti medije, pa pogledati na šta oni najviše obraćaju pažnju, ne zbog medija nego zbog javnosti. Zato bi Parlament trebao upravo da posveti tome pažnju i da mi iako to nismo radili – naravno, prelazili onako, što bi narod rekao, letimično – ali ovdje ovaj mora biti redosled o kojem je govorio gospodin Džaferović i da onda zaista imamo jasnu sliku. Mi smo ovdje nagomilali i za prošli izvještaj bezbroj zaključaka koji nikog ni za šta ne obavezuju. I onda, ovi jedva čekaju da kažu, evo, Parlament je kriv kako je neko tamo pravio ili kršio odredbe ovog ili onog zakona ili nije se u okvir uklopio utrošak sredstava. Uglavnom se radi o parama, pare su suština. Međutim, mi do sada nismo imali takvu praksu. Revizori su radili dio svog posla, mada i ovo podržavam što je gospodin Dolić rekao, treba to sveobuhvatnije krenuti. Jer, šta je važno? Važno je za javnost i za građane i za narod da kažu kako mi kao najodgovornija institucija ove zemlje, eto, pustili smo da je neko tamo krši nešto, a da to nismo na kraju vidjeli gdje je finale. Finale je rezultat! Ko je to radio? Ovdje se mora znati izvršilac, ko je prekršio ili ko se ponašao u okviru zakonskih okvira. Zato je odličan prijedlog gospodina Džaferovića i Vaš, naravno, gospodine predsjedavajući, da ... setu ovih revizorskih izvještaja priđemo na taj način.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Uvaženi poslanik Bešlagić. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovani koleginice i kolege, poštovani prisutni, razmatrajući Izvještaj Ureda za reviziju institucija BiH o izvršenoj reviziji u 2006., ja mislim treći set ovih izvještaja, moram da naglasim da Izvještaj revizorske komisije govori o tome da revizorska komisija radi. Ali je problem u tome, što smo naglašavali svaki puta, da zaključci koje ovaj parlament donosi faktički ne obavezuju nikoga, tako da smisao revizorske komisije i ovog parlamenta, možemo reći, da džabe radimo. A suština je da zadatak revizorske komisije i ovog parlamenta: da uočene greške revizora moraju biti sankcionisane prema onima koji su te greške napravili.

Iz tih razloga, prijedlog koji je gospodin Džaferović dao i moje prethodne kolege, gospodin Dolić, mislim da su apsolutno prisutni, odnosno prihvatljeni, uz napomenu da ovdje stvarno moraju biti prisutni oni čiji se revizorski izvještaj razmatra, ne revizor. Oni su dali izvještaj, ja prihvatom vaš izvještaj, ali je za mene bitnije odgovor onih koji su činili, ja bih rekao, omaške u ovim u svojim izvještajima. Iz tog razloga, ja smatram da ćemo mi, vjerovatno, opet danas razgovarati o tome da u paketu prihvatimo ove mjere, uz jednu napomenu da sam ja bio na jednom ovdje savjetovanju gdje je javni tužilac rekao da apsolutno, mi kažemo, nakon ovoga treba prosljediti tužiocu da razmatra ovaj revizorski izvještaj, on je tada nama ovdje javno i jasno rekao da to se ne treba njemu prosljediti, nego se to treba prosljediti institucijama kao što su SIPA i ostale institucije, a one ako smatraju i nađu za svršishodno da onda idu prema njemu, tako da mislim da uz ove predloge koji su predložili gospodin Džaferović i moji prethodnici ovaj predlog treba još jednom razmotriti da se vidi stvarno ko i kada će snositi odgovornost za, neću reći učinjenu nego ponovljenu, ponovljenu grešku, jer mi ove izvještaje već – ne znam koliko sam ja već ovdje u parlamentu, jeste doduše da je ... za 2006. godinu – faktički upućujemo skoro istim ministarstvima, skoro istim ljudima, a oni se ponavljaju.

Hvala vam velika.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ako nema? Uvaženi poslanik Jukić, izvolite. Molim vas da se javljate za raspravu i elektronski.

VELIMIR JUKIĆ:

Gospodine predsjedatelju, cijenjene kolege, kolegice, poštovani gosti, pa evo već, čini mi se, treći ili četvrti put imamo dio ovih izvješća Ureda za reviziju institucija BiH kao dio dnevnog reda. Ja ću samo reći nekoliko ... činjenica vezanih za rad Povjerenstva za financije i proračun koji je organizirao ovog puta, odnosno kroz seriju svojih sjednica i obvezao se da ove godine, ovog puta, detaljnije razmotri sva ova finansijska izvješća i praksa je bila da na svaku sjednicu pozovemo i predstavnika institucije i da po svim točkama gdje su uočeni nedostaci od strane Ureda za reviziju postavimo pitanje odgovornim ljudima iz institucija i zatražimo pojašnjenje: Zašto su ... ti propusti i pogreške nastale i da od njih tražimo odgovor kad će otkloniti sve te nedostatke i svoje poslovanje uskladiti sa zakonskim propisima.

Ja osobno smatram da smo potrošili dosta vremena, ali da smo polučili i dobre rezultate. Reći ću, već neke od prvih rezultata, a to je da smo dobili, čini mi se, nekoliko desetaka, ne znam točan broj naravno, odgovora od institucija koje su već otklonili određene nedostatke uočene kod revizije rada svojih institucija.

Uloga parlamenta, nadležne komisije? Dakle, nije ona da mi utvrđujemo nečiju krivičnu, kaznenu odgovornost, da li je neko, ne znam ni ja, kriv, da li je prekršio tako neko neki propis. To će neko drugi utvrditi. Međutim, naša odgovornost je da upozorimo sve one koji su radili nedovoljno kvalitetno i nisu u dovoljnoj mjeri poštivali zakonske propise da više to ne čine. Pozvali smo ih da svoje poslove usklade sa zakonskim propisima. Naravno da smo tražili obrazloženja, dobili smo uvijek obećanja da će se stvarno ubuduće, je li, tih grešaka biti sve

manje i manje, da će se veća pažnja posvetiti zakonitom poslovanju. I uočeni su određeni napreci, ali o tome ću govoriti u narednoj točki, gdje imamo sve više pozitivnih izvještaja, sve manje izvještaja sa rezervom itd. što je, ipak, značajan pomak. Naravno, još uvijek to nije ono što treba i što mi očekujemo.

Ovih danas ovdje nabrojanih izvještaja, ne razlikuju se značajnije od onih prethodnih, u smislu nalaza revizije. Ima ih koji su dobili pozitivan nalaz i mišljenje, ima onih koji imaju rezervu i ja ne znam, vi ste kroz ovo vrijeme naravno to sve proučili. Ja ne bih posebno duljio, ali bih se na kraju evo samo još jedanput osvrnuo, odnosno predložio, odnosno zatražio da ... Komisija na neki način dobije podršku za svoj ovakav rad i trud i da ... evo u narednom periodu naredne izvještaje koje ćemo kad pristignu početi razmatrati očekujemo da na isti ovakav način pristupimo svom radu. Ono što ovdje moram istaknuti kao jednu ipak ne baš stvar za pohvaliti, to je da se predstavnici nekih institucija nisu odazvali ili odazivali na više poziva da budu nazočni na sjednici kad se razgovara o radu te institucije. I to je ono što treba stvarno kritizirati i pozvati te ljudе na veću odgovornost, a ne samo da ne znam kažu, ne znam, ima nekog drugog važnog posla itd. Svačiji posao je važan, treba ga poštivati, ali isto tako i obveza da se dođe, da se pred nadležnom komisijom i revizorima kaže što se ima kazati o nepravilnostima koje su uočeni u Izvještaju revizije.

Evo, u narednoj točki nešto više ću, možda, reći, ako bude potrebno, o tome kako, na koji način, koliko ... odraćeno itd. Uglavnom, da završim, mislim da ovakav način rada Komisije ima apsolutno dobrih rezultata, da ga treba podržati i da treba ovako nastaviti raditi i rezultati su evidentni. Ja očekujem da ćemo tek u narednoj godini još više moći vidjeti i procijeniti rezultate ovakvog rada Komisije.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Uvaženi poslanik Kalabić. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ:

Pa, ja sam se javio za riječ i kao član Komisije, upravo, da ne bi stvorili određenu zabunu oko načina rada u ovom parlamentu, jer mislim da bi nas moglo odvesti u nekom drugom pravcu. Ovo što je kolega Jukić govorio, mislim da je to važno potvrditi, da treba podržati ovakav način rada Komisije i mislim da to, da to ne treba prebacivati u Parlament kako se predlaže, iz razloga što je Komisija, ja mislim, da je to dobro uradila. Svi ti ljudi su bili, vodila se zaista u pojedinim momentima vrlo oštra rasprava, mnoga pitanja su pretresena i to je novi način rada, gdje se iz toga moglo sve dobiti i to u izvještajima stoji. Mislim da je uloga parlamenta da izvuče pouku iz tih izvještaja i ono što mi obično prečutimo, a to znači na posredan način, ovaj parlament vrši sva imenovanja, sva imenovanja. I jedna od važnijih njegovih uloga je da ne preskoči imenovanje ljudi koji imaju negativne revizorske izvještaje. E, to mi prečutimo! I onda, znate, mi se sad pozivamo da neko imaginarno tamo treba nešto da riješi da uradi, ali obično se pod nekim političkim pritiskom ili bilo čim oko toga ne vodi ili se to prečuti i onda imamo neuspjeh rada te komisije, jer čovek koji ima negativan revizorski izveštaj dobije političku podršku. I ko je taj treći koji treba onda da to razreši? Nema ga.

Takođe, tu je dovoljno materijala za kontrolne organe i one koji žele da tu bilo šta rade. Mislim da je podloga vrlo dobra što se tiče Komisije, što se tiče rasprava, što se tiče materijala, što se tiče zaključaka. Na Komisiji su prisutni i predstavnici medija, apsolutno učestvuju, odnosno mogu da iz tog rada dođu do pojedinosti, do najsitnijih detalja, tamo gdje je bilo šta, bilo šta sporno.

Zato smatram da nisam, nisam zagovornik i mislim da nije prihvatljivo da se to težište prebací u Parlament, jer upravo Komisija ta treba, ako treba tamo poboljšavati način rada još, a koristiti te zaključke u onom pravom smislu, u kome to Parlament može. Znači, kod donošenja ključnih odluka, kod imenovanja i kod odnosa prema tim ljudima koji eventualno imaju negativne, negativne revizorske izvještaje!

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Nije replika, gospodine predsjedavajući, pojašnjenje. Ja, poštovane koleginice i kolege, spadam u grupu onih poslanika koji su počeli da primjenjuju ovaj zakon ovdje i koji je uočen zajedno sa ostalim kolegama o ovom sistemu kojeg mi danas imamo u Komisiji. Ko se sjeća norveškog Stortinga i njihovih gostovanja ovdje, znat će o čemu ja ... govorim. I ja ne zagovaram da se promijeni način rada u Komisiji. Dakle, to što radi Komisija, to je dobro. Ja samo mislim da bi trebali kratko, pet rečenica za svaku instituciju ovdje za govornicom i na parlamentu da kaže revizor šta ima da kaže, ministri kojih danas nema da kažu šta misle i Parlament.

Mislim da se na taj način najbolje postiže ono o čemu govori gospodin Jukić. To je ozbiljnost u pristupu ovom poslu i odgovornost institucija čega nama svakako nedostaje ovdje. Toliko.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Prodanović, pa Hadžiahmetović.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, kolege poslanici, predstavnici Savjeta ministara i glavne službe za reviziju, ja moram da kažem da imam, ne imam utisak već mi ovdje vodimo raspravu o Zbirnom izvještaju više nego o ovih pojedinačnih 13, što je – smatram da ćete vi procijeniti da li ćete objediniti raspravu o obje tačke – što bi bilo značajno. Ali takođe želim reći jednu stvar koja je jako značajna u metodu, da ponovim ono što je Komisija radila na prethodnih osam sjednica i ono što mi imamo svi iskustva, ne samo iz Komisije već smo svi na neki način išli za ovu godinu dana. Evo edukacija je ranije, poslanici koji imaju dugogodišnje iskustvo u ovom parlamentu, da u BiH, i pored ogromnog broja primjedbi na rad velikog broja budžetskih ... korisnika, i

institucija BiH, ipak, pravimo pozitivne korake naprijed. Ti pozitivni koraci naprijed su to da smo u ovoj godini, dakle po drugi put u ukupnom parlamentarnom životu ove Parlamentarne skupštine BiH, vodili javna saslušanja. Mi smo došli u situaciju da nije bilo niti jednog predstavnika, niti jedne od 52 institucije koji nije ... imao predstavnike na ovim javnim saslušanjima.

Ono što smatram da je bio nedostatak: da ta javna saslušanja treba dovesti u takvu fazu da kompletna rasprava bude dostupna predstavnicima medija. Svakako, stvar je predstavnika medija šta će učiniti značajnim ... Evo, recimo, samo ovih 13 izvještaja koje danas razmatramo? Ovdje je više od dvije trećine materijala koji su odgovori na upit Komisije za finansije i budžet Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine. To je jako značajno i moram reći da ... su sve vrijeme naših rasprava bili predstavnici Kancelarije za reviziju institucija BiH. Mi smo došli u situaciju sada da smo napravili Zbirni izvještaj, to je značajno za ovaj parlament. Svakako treba razmotriti mogućnost, možda, da se zbirni izvještaji razmatraju na jednoj dvodnevnoj ili jednodnevnoj kao jedine tačke dnevnog reda i slažem se da bi trebalo konkretizovati odgovornost pojedinih institucija, iako, kad gledamo sada ove pojedinačne – na kraju ovih 10, odnosno 13 ovih izvještaja u ovom – da postoji o svakoj od institucija rečeno šta je to što je primjedba.

Ono što ohrabruje: da u BiH imamo pet od 52 budžetskih korisnika sa pozitivnim mišljenjem, 13 budžetskih korisnika sa pozitivnim i sa skretanjem pažnje, ali i 35, dakle više od 50% budžetskih korisnika, ocijenjeno mišljenje s rezervom. I moram reći još jednu i pozitivnu stvar da je BHRT koji je dobio negativno mišljenje, kao što smo vidjeli na prethodnom zasjedanju, odnosno ovaj prethodni dan u četvrtak kad smo bili na sjednici, da su oni vrlo ozbiljno i odgovorno odgovorili šta misle učiniti po revizorskem izvještaju za 2005. i 2006. godinu. Još jedna jako značajna stvar: ovaj parlament treba da zna da smo već ušli u proceduru određivanja revizorske kuće koja će izvršiti reviziju Kancelarije za reviziju institucija BiH u skladu sa zakonom. To je takođe pozitivan pomak.

Ono što smo vidjeli? Uvaženi zamjenik predsjedavajućeg Belkić i ja bili smo u Stortingu u Oslu i vidjeli smo ogromno iskustvo ... šta je učinjeno u demokratskim zemljama Evrope u smislu revizijske službe. BiH teži prema tome, ima obavezu, ima obavezu da pred građanima BiH svaka marka uložena u budžet, odnosno iskorištena, bude, svaka marka bude predmet revizije. Ja smatram da je jako značajno da mi sada usvojimo Zbirni izvještaj, ali dosta značajnije od toga da ovaj parlament to u ovom izvještaju ... gdje je na neki način i navedeno mora najkasnije do maja mjeseca iduće godine da pozove, da, da stavi ... kao posebnu tačku dnevnog reda ili posebnu sjednicu Parlamenta i pozove predstavnike Savjeta ministara i budžetskih korisnika da se analizira koliko je od onog što ćemo mi danas usvojiti realizovano. Ako to ne budemo uradili, mi nećemo ništa učiniti.

Moramo pokrenuti odgovornost onih koji su izabrani da snose sankcije, onih koji su loše dakle radili, čiji je izvještaj, revizorski izvještaj, u dva uzastopna mandata negativan, u dvije uzastopne revizije dvije godine negativan. Tu se mora pokrenuti dio odgovornosti! To je jedan od mogućih načina i pravi. A i drugo, takođe, s obzirom da Kancelarija za reviziju institucija BiH na svojoj internet adresi ima sve izvještaje, nadležni organi moraju da se zainteresuju i da

pokrenu odgovornost za one koji su doveli do lošeg poslovanja, odnosno raspolaganja sredstvima građana BiH.

Još jednom želim reći, to sam i na ranijim raspravama ... govorio, mislim da bi bilo jako značajno u procesu promjena Poslovnika Predstavničkog doma, oba doma BiH: Parlamentarnoj skupštini BiH treba posebna komisija za reviziju. Uvjeren sam u to da je to veći interes, veći interes nego da imamo dvije komisije za finansije i budžet. Nisam siguran da oba doma treba da imaju posebne komisije za finansije i budžet, to je površan pristup, to je gubljenje vremena. Ako imamo komisiju za reviziju institucija BiH, dakle kao jedinstvenu komisiju Parlamentarne skupštine BiH i komisiju za finansije, zajedničku komisiju, dakle za finansije i budžet, u tom slučaju ćemo raditi iste poslove, nećemo duplirati, nećemo imati površan pristup tome, manje ćemo vremena utrošiti.

I samo na kraju još da kažem to da je veliko dostignuće za ovaj dom što mi prije kraja ove godine završavamo izvještaj za sve, za svih 52 institucije. I da moramo imati izvještaj o realizaciji ovih zaključaka, kako pojedinačnih tako i ovih zbirnih, prije nego što nam Kancelarija za reviziju institucija BiH dostavi izvještaj za 2007. godinu.

Toliko, hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažena poslanica Hadžiahmetović. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ja ću početi onim čime sam mislila da završim. Mi smo na ovoj sjednici Predstavničkog doma pod tačkom 7. usvojili Zakon o internoj reviziji u institucijama BiH. Podsjećanja radi, ovaj zakon omogućava da se jasnije profilira i pozicionira uloga Parlamenta, nadležnih tijela itd., kada su u pitanju izvještaji, odnosno revizije, rad Kancelarije za reviziju i izvještaji pojedinačnih institucija. Ja cijenim da bi bilo dobro možda da prije nego što dobijemo izvještaj za 2007. godinu, da, eventualno, radna tijela Parlamenta, prije svega Komisija za finansije i budžet, naprave možda jedan prijedlog rada svog tijela ili možda nekog budućeg tijela. Mislim da je ovaj prijedlog kolege Prodanovića jako dobar, da odvojimo malo finansije i opšte ekonomске tokove koji obično idu po definiciji nekako tom tijelu a od revizije, odnosno nadzora nad poslovanjem institucija BiH.

Mi govorimo o izvještajima o finansijskom poslovanju, međutim izvještaji ... o radu pojedinih državnih institucija se ne tiču samo finansijskog poslovanja. Ja hoću da vas samo podsjetim da čak nas često u pojedinačnim izvještajima Ured za reviziju upozorava da nisu primijenjene određene zakonske odredbe, da nije transparentno nešto urađeno, da nisu ispoštovane zakonske procedure. Pa evo da se mi upitamo: Šta znači ako se ne primjenjuje zakon ili ne primjenjuju zakonske procedure? Je li to protivzakonito djelovanje? Da mi kao najviši zakonodavni organ se upitamo šta to znači, s pozicije primjene nekog zakona, o načinu funkcionisanja pojedinih institucija jer, čini mi se, da ćemo do beskonačnosti raspravlјati na

ovakav način, ukoliko nešto ne promijenimo. Mi možemo i poslati ove revizorske izvještaje nadležnim tijelima itd., međutim, ja nisam sigurna da u svim ovim institucijama – SIPA, OSA itd., postoji, tužilaštva itd. – da postoje kapaciteti i vremenski i ljudski i obrazovni itd. da se posvete ovom vrlo važnom pitanju.

Ja hoću da vas podsjetim i na još ... jedan absurd, sa kojim se počesto suočava ovaj parlament. Mi sad raspravljamo o izvještajima o izvršenoj reviziji u 2006. Čuli smo u više navrata kritike da nije bilo odziva ministara, odnosno zamjenika, ili nema ih danas, na sjednicama Parlamenta, međutim, da vas podsjetim, nema tih više ministara, odnosno nema više tih ljudi. Ovo je izvještaj za 2006., ovo Vijeće ministara je došlo 2007. godine, što naravno ne smije da amnestira pojedince i rad institucija, što znači da mi moramo nešto promijeniti u načinu funkcionisanja i sistemu odgovornosti, kada su u pitanju državne institucije i izvještaji, izvještaji o izvršenoj reviziji.

U smislu i jedne preporuke, naravno, uz ovo o čemu je gospodin Prodanović govorio i novih okolnosti, barem kada je riječ o novom zakonu kojeg smo ovdje usvojili, ja bih predložila da nadležna komisija zajedno sa predstavnicima Ureda za reviziju možda napravi ... jedan način rada, u smislu uzajamnog i koordiniranog rada, uzajamne pomoći i Uredu za reviziju koji radi po posebnim pravilima igre i po posebnim računovodstvenim standardima, jednako tako da to bude i signal, odnosno feedback za radna tijela Parlamenta i eventualno preporuke koje bismo, koje bismo uputili prema ... nekim drugim tijelima. I ja bih u tom smislu još jednom podsjetila da je izuzetno kvalitetno kad raspravljamo o izvještajima o radu državnih institucija koje su obavezne da podnesu izvještaj ovom parlamentu da objedinimo izvještaj o radu, zajedno sa revizorskim izvještajem. Ne radi se samo o finansijskom poslovanju.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Jašarević. Izvolite.

BAJAZIT JAŠAREVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane dame i gospodo poslanici, poštovane dame i gospodo, htio bih da istaknem da je u ovom kratkom periodu ovaj parlament u dva navrata raspravljaо o izvještajima Ureda za reviziju za 2005. godinu i za 2006. godinu i oni što su imali strpljenja da se dublje udube u ove izvještaje mogu sa sigurnošću ustvrditi da je došlo do značajnog napretka u raspolaganju javnim sredstvima, svejedno što nemamo dovoljan broj institucija državnih koje imaju apsolutno pozitivan izvještaj po stavu Ureda za reviziju. Mislim da smo u dosadašnjem periodu imali dobru metodu rada kad su u pitanju ovi izvještaji Ureda za reviziju ali, o ovim prijedlozima koji su danas izneseni da se unaprijedi, to razmatranje treba ozbiljno razmisiliti i vidjeti šta je dovoljno efikasno za rad ovog parlamenta.

Mi u Komisiji za finansije i budžet očekujemo da pored toga da usvojimo ove izvještaje da podržite i zaključke Komisije. Ukoliko se realizuju zaključci Komisije, onda će puno prepostavki koje su danas ovdje iznesene kao neophodne za odgovorno raspolaganje javnim

sredstvima biti otklonjene u narednoj godini. Važne prepostavke za to su izmjena Zakona o državnoj službi i Zakona o ministarstvima i drugim organima, u kojima bi se jedno novo poglavlje što se zove 'Rad Ureda za reviziju i odgovornost državnih službenika spram raspolađanja javnim sredstvima' uredilo kao disciplinska odgovornost. Objektivan je problem da svi u glavama imamo krivičnu odgovornost kao jedini način za unapređenje ovog rada. Ovi dokumenti su javni i oni su dostupni nadležnim organima i, ukoliko tamo postoji nešto šta nalaže njihovo angažovanje, oni će bez sumnje reagovati. Veći broj nepravilnosti ... se može svrstati u poglavje 'Disciplinska odgovornost'. Nažalost, naše zakonodavstvo u državnoj službi nije još uvijek prepoznalo tu odgovornost kada je izvještaj za reviziju ili negativan ili dva put uzastopno negativan, onda se u redovnoj proceduri koja se sprovodi za odgovornost državnog službenika ne može sprovesti zakonom utvrđena procedura. Nisam siguran ni da se smjena može bez određene zakonske procedure ... sprovesti, a da ona bude dakle urađena na civilizovan način. Ako to budemo promijenili a u zaključcima Komisije to stoji, onda sam uvjeren da će u narednim godinama doći do toga da će određeni ljudi koji ponavljaju ili prave iste propuste biti sankcionisani na odgovarajući zakonom utvrđen način.

Važan segment unapređenja ovog rada u budžetu je donošenje budžeta na vrijeme. Mi, nažalost, smo ponovo u situaciji da imamo kašnjenje u donošenju budžeta. Treba javno reći da je dobar dio nepravilnosti posljedica lošeg ili nedovoljno odgovornog planiranja. S obzirom na brzo donošenje budžeta, objektivno se dešava situacija da su pojedine pozicije u budžetu neprecizno planirane i da onda u raspodjeli sredstava dolazi do određenih nepravilnosti. I oni što su čitali izvještaj vide da je skoro kod svake institucije koja ima mišljenje sa revizijom je primjedba na preraspodjelu sredstava kao posljedicu nedovoljno odgovornog planiranja.

Odobravanje zapošljavanja u državnim organima je krupan problem državnih organa. Svi u budžetima planiraju sredstva za maksimalan broj uposlenih, a to nije objektivno da se može desiti u jednoj godini ili čak u nizu godina i mislim da bi dobro bilo da bar kod donošenja ovog budžeta to na određen način ograničimo i učinimo time planiranje budžeta daleko odgovornijim. Ako to uredimo, ako usaglasimo zakon o finansiranju državnih institucija i zakon o budžetima, onda sam uvjeren da će se stvoriti zakonski okvir u kome će ljudi biti na određen način prinuđeni da odgovornije raspolažu sa ovim sredstvima.

Moram reći na kraju kao svjedok sa ovih saslušanja na Komisiji. Dakle, mi smo na Komisiju pozvali i one što su imali pozitivan izvještaj da pokažemo javno da i u ovom zakonskom okviru oni koji su odgovorni mogu imati pozitivan izvještaj Ureda za reviziju. Ali smo raspravljali s njima sve dotle dok nisu javno kazali da u narednim izvještajima neće biti ponovljenih, dakle, primjedbi iz Ureda za reviziju. Dakle, javno su kazali i nama ostaje da u narednoj godini to javno i provjerimo. Za one koji budu ponavljali greške, računam da će Vijeće ministara pustiti u proceduru ove zakone i da će onda biti prostora da se oni sankcionisu disciplinski, u skladu sa novim zakonskim rješenjima.

Hvala vam lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ja više nemam prijavljenih. Zaključujem raspravu i iz vaše diskusije mi je dato za pravo da predložim Parlamentu da ovih 13 izvještaja Kancelarije za reviziju, zajedno sa Izvještajem naše komisije, stavim na glasanje, pri čemu, pri čemu bih tražio od Parlamenta da se izjasni o tome da li ćemo na takav način raditi. Drugima koji su prisutni ovdje a željeli bi da se javе, sad daću mogućnost da se javе na sljedećoj tački dnevnog reda, kad budemo govorili o Zbirnom izvještaju svih institucija.

Molim Dom da se pripremi za glasanje o mom prijedlogu da o svim izvještajima glasamo odjednom.

Možete da glasate. Sad!

„Za“ 28, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ nije bilo.

Znači, prihvatili smo da glasamo o svim izvještajima u paketu, zajedno sa Izvještajem Komisije.

Molim Dom da se pripremi. Možete da glasate. Sad!

„Za“ 26, „protiv“ nije bilo, dva „suzdržana“.

Konstatujem da su usvojeni izvještaji, zajedno sa Izvještajem naše komisije.

Prelazimo na 26. tačku dnevnog reda:

Ad. 26. Zbirni izvještaj Komisije za finansije i budžet o izvještajima Kancelarije o reviziji finansijskog poslovanja institucija BiH za 2006. godinu, sa Prijedlogom zaključaka i preporuka

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Kao što smo se na početku razmatranja revizorskih izvještaja dogovorili, naša Komisija za finansije i budžet je, nakon što je završila razmatranje revizorskih izvještaja za sve institucije, dostavila Zbirni izvještaj, sa zaključcima koje Domu predlaže na usvajanje. Vi ste Zbirni izvještaj Komisije dobili.

Otvaram raspravu sa pitanjem: Da li ima potrebe neko iz Komisije da predstavi svoj Zbirni izvještaj?

Uvaženi poslanik Jukić. Izvolite.

VELIMIR JUKIĆ:

Evo, kako nema predsjedavajućeg Komisije gospodina Bahtića, ja ću, iako se nisam bio spremio, nisam znao da, pa bi onda to mogao i kvalitetnije obrazložiti. Ali, evo dobili ste ovo izvješće i ono je dosta, ja bih rekao, i opsežno i sadržajno. Dakle, ima ovdje važnih prijedloga koje bi trebalo podržati i onda naravno pobrinuti se da se oni i realiziraju. Dakle, ovo ovdje što je čisto rečeno kako na koji način je rađeno; dakle, Komisija je održala devet svojih sjednica na kojima je razmatrala ova rečena izvješća, dakle svih 59 izvješća.

Na sjednice su pozivani predstavnici svih institucija i u pravilu su se odazivali, iako ne svi u prvom, na prvi poziv, ali smo mi bili uporni da pozovemo i naknadno i drugi put itd., tako da bi svi bili i da svi kažu šta imaju reći o svim nepravilnostima koja su uočena kroz rad Ureda za reviziju državnih institucija.

O tome kakvi su nalazi, ne bih sad govorio, jer smo o tome se kroz parcijalno usvajanje dijela po dijelu ovih izvještaja već ih sve i usvojili. Ali, evo, dakle uočeno je, odnosno kao rezultat imamo da je pet budžetskih korisnika ocijenjeno pozitivnim mišljenjem revizije. Među ovih pet, jedno ... je i rad našeg parlamenta, Parlamentarne skupštine BiH, iako se često puta u javnosti zapravo malo i drugačije želi predstaviti Parlamentarna skupština BiH. Međutim, činjenice su ove dakle koje sam rekao i koje je revizija utvrdila. Nadalje, 13 budžetskih korisnika ocijenjeno je pozitivnim mišljenjem sa skretanjem pažnje na određene propuste, dakle što sugerira da ti propusti nisu bili značajni, nisu bili veliki, ali je potrebno i njih otkloniti u narednom periodu. 35 budžetskih korisnika ocijenjeno je mišljenjem s rezervom što je znači ... značajniji nedostatak. I jedan je ocijenjen negativnim mišljenjem, a to je BHRT. Imali smo ga dakle u prvom dijelu ove naše sjednice, raspravljali smo o tome. I svi smo se složili da su stvarno propusti toliko značajni da je i ova ocjena sigurno vrlo objektivna i da je potrebno, je li, otkloniti sve te nedostatke, a ja očekujem da će poslovodstvo i rukovodstvo ove institucije to u narednom periodu i učiniti. I da će nama prezentirati plan, način kako planiraju otkloniti sve te uočene nedostatke.

Evo za jednu ovako ilustraciju, reći će samo jedan sitni detaljčić koji kaže o tome kako je bilo krupnih i nepotrebnih propusta koji su se čak ponavljali u nekim institucijama, i u dvije-tri godine zaredom. Kao, naprimjer, nedostatak pravilnika o sistematizaciji radnih mesta i zadataka. I ja stvarno postavljam pitanja svima nama ovdje, a i naravno sam postavio pitanje i toj instituciji: Kako je moguće uopće raditi bilo šta u instituciji dok se nema takav dokument? Kako se može neko, bilo ko, rasporediti na bilo koje radno mjesto koje nije niti određeno, niti definirano, niti specifirani poslovi, zadaci itd.? Dakle, to su stvarno propusti koji su vrlo veliki, a zapravo treba samo malo da se radi, da se oni otklone. Mi smo naravno zatražili od institucija da to otklone, u što je moguće kraćem roku da obavijeste i Komisiju jesu li to uradili. Mislim da je to pozitivno i da treba. Evo, to je jedan novi kvalitet u radu Komisije koja izravno komunicira sa institucijama BiH, u smislu otklanjanja ovih nedostataka. Dakle, ovo je samo jedan primjer.

Evo, ja očekujem da ćemo ove neke već elemente koje možemo pratiti i kvantitativno, dakle, da ćemo moći već u idućoj godini reći koji su to i konkretni uspjesi i pomaci, naravno, naprijed. Oni su već evidentni, očekujem da budu i značajniji i moći ćemo ih mjeriti kad dogodine, za godinu dana ili nešto i manje, nadam se, završimo razmatranje svih izvješća o radu za ovu tekuću godinu. Svi su naravno u ovim saslušanjima obećali da će popraviti svoje poslovanje, uskladiti ga koliko je to moguće sa zakonima.

Ovo što je rečeno, već su ovdje neki i moje kolege iz Komisije komentirali, naravno da ovo sve što ovdje piše: iza toga стоји i ova komisija predlaže i bit će obveza Parlamenta, jer Komisija nema taj kapacitet da ipak u narednom periodu pratimo realizaciju svega ovog ovdje što je predviđeno, ako danas ovo usvojimo, a očekujem da ćemo usvojiti, da pratimo na jedan adekvatan način kako se ovo ovdje navedeno realizira. Jer, uvjeren sam, ovo ovdje predstavlja

jedan cjeloviti dakle paket mjera i aktivnosti koje treba uraditi da bi se osigurao novi kvalitet u kontroli finansijskog poslovanja institucija BiH i slažem se, mislim da je to gospođa Azra napomenula, da bi bilo dobro dovesti u vezu izvještaje o radu sa izvještajima o finansijskom poslovanju. Jer, često puta, da biste nešto opravdali nekakav trošak, onda treba reći šta je iza tog troška uslijedilo kao efekt, kao rezultat rada, odnosno poduzetog troška, odnosno urađenog troška itd. I sad pitanje je, istina, postoji i institut kod nas mjerena učinka, međutim još ga nismo afirmirali u toj mjeri da možemo o njemu razgovarati na ovakav način. Međutim, jedna od zadaća, isto tako, Ureda za reviziju institucija BiH jeste da ubuduće prati i efekte učinka institucije, pa ćemo moći onda u narednim izvještajima, nadam se, i o tome ovdje razgovarati.

Evo, ja zbilja ne bih duljio. Mislim da je ovaj materijal dosta jasan, bar je, po meni, napisan dosta ovako metodološki korektno, u smislu da ima da se navodi šta se radilo, šta se predlaže i šta se, čak, očekuje ukoliko se usvoji jedan ovakav materijal. On, ja sam uvjeren, osigurava prepostavke za bolje i kvalitetnije praćenje, a onda naravno za rad, a i bolje i kvalitetnije praćenje rada institucija BiH.

Zahvaljujem se.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ja nemam više prijavljenih poslanika. Uvaženi poslanik Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Uvažena gospodo, cijenjene kolege, prvo bih pozdravio trud naše komisije koja je zaista, čini mi se, kao nikad do sada ozbiljno prišla ne samo analizi izvještaja nego i predlaganjima određenih mjera kako bi se uočeni nedostaci u budućim izvještajima smanjili.

Drugo, što sam htio da kažem, je moje jedno viđenje nekih od predloženih ovdje mjera. Dakle, pored ovih koje pozdravljam, ima jedna mјera koja mi se čini da treba mnogo ozbiljnije biti analizirana. Naime, radi se pod e) o formiranju, odnosno, o praktično pokretanju aktivnosti na izmjenama Poslovnika, ka stvaranju zajedničke komisije za finansije i zajedničke komisije za reviziju. Iskustvo pokazuje da zajedničke komisije mnogo teže funkcionišu od ... pojedinačnih komisija domova. Teže se sazivaju zbog, naravno, aktivnosti domova koji svaki funkcioniše za sebe i najčešće je mnogo manje u prosjeku prisutno članova komisije nego što je prisutno na komisijama domova.

Zbog toga, ja ne bih podržao, odnosno, smatram da mnogo detaljnije treba izučiti ovaj prijedlog. Ja lično mislim da treba zadržati pojedinačno komisije domova za finansije ali nemam ništa protiv da dio jedne i druge komisije čine *Komisiju za reviziju* koja će se povremeno sastajati, po potrebi. Naravno, ako u tom smislu posmatramo stvar, onda bi ovo moglo biti neko rešenje jer ne vidim ni ulogu čitavo vrijeme ove komisije zajedničke, a pogotovu, kažem, ubijeden sam da bismo rad Komisije za finansije i budžet i jednog i drugog doma učinili težim na ovaj način. Dakle, ja ću glasati za ovaj izvještaj, glasaću za sve ove prijedloge, ali mojim glasanjem, dakle, moje glasanje se ne odnosi na ovu odredbu pod e), odnosno, nju izuzimam iz pozitivnog mišljenja.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

S obzirom da sam na početku rekao da ćemo dozvoliti i ostalim koji budu htjeli povodom ove tačke da se jave, ja molim nekoga od predstavnika Kancelarije za reviziju institucija BiH ako ima potrebu. Imate potrebu?

Izvolite.

MILENKO ŠEGO:

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, zaista mi je drago da se na ovakav način raspravlja danas ovdje u Parlamentu vezano za revizorske izvještaje. To je ipak znak i pomak i dobar znak ustvari da se vrlo ozbiljno želi pristupiti ovoj problematici.

Samo da kažem da se u potpunosti slažem sa svim diskutantima koji su zapravo govorili danas ovdje o praktično istoj stvari. Dakle, težnja da se popravi finansijska situacija, razmatrajući revizorske izvještaje na jednoj široj platformi.

Samo da kažem i to da, ustvari, što se tiče osobno mene kao glavnog revizora i Ureda za reviziju, da je to za nas irelevantno kako i na koji način ćete vi tehnički i formalno-pravno to postaviti, da li će se, da li će netko iz Ureda za reviziju ili glavni revizor prezentirati izvješća ovdje u Parlamentu ili će se to raditi na ovom povjerenstvu. Dakle, stvar je isključivo poslovnička i kako god se vi dogovorite, mi stojimo pri tome, mi ćemo tako postupiti.

Dakle, mi smo za ovu 2006. godinu ukupno podnijeli, kao što je gospodin Jukić to prezentirao u ovom zbirnom izvješću, ukupno 55 izvještaja. Od tih 55 izvještaja, njih 18 su ocijenjeni kao dobri, istina sa nekim skretanjem pažnje. To bi se moglo nazvati i nekim sitnicama, 35 izvještaja ima ozbiljnije propuste i nedostatke, a jedan izvještaj je ocijenjen kao značajno loš, odnosno negativan.

Dakle, na Parlamentu je i na institucijama sustava da dalje pokrenu aktivnosti na prevazilaženju ovih problema. Ja isto tako želio bih da napomenem da ćemo mi u Uredu za reviziju, raspoloživi sa svim kapacitetima, dati doprinos kada je u pitanju formiranje ove komisije o kojoj je gospodin Novaković govorio. Mislim da bi to bio dobar prijedlog da se praktično samo komisija za reviziju na nivou Parlamentarne skupštine napravi, gdje bi se razmatrali samo izvještaji o reviziji i reviziona problematika. Dakle, ostaviti po strani financije i proračun, to je značajno da pri oba doma to postoji. Uostalom, takva je praksa svugdje i u svijetu.

Evo, toliko, hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Vidim da se javio gospodin Pilav. Međutim, ja bih vam sugerisao, s obzirom da 34. tačka dnevnog reda je u vezi sa vašom, odnosno, kancelarijom koju vi radite, pa da u okviru te tačke, ako imate nešto u vezi sa tim, se javite.

Ako nema više prijavljenih, uvaženi poslanik Erić. Izvolite.

SAVO ERIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, poštovane kolege, cijenjeni gosti, ja bih samo kao član Komisije sugerisao sigurno da ovo sve što smo mi donijeli, jedan mukotrpan rad Komisije, se prihvati ovde sa ovim predlozima koji su dati. Sugerišemo da je ono što je revizija uradila sigurno jedan pomak, ali moramo reći da ne zatvaramo oči pred tim, znači da ima tu mnogo propusta, da je Komisija jedan dio tih propusta riješila. Jedan dio je ostavila kroz ove zaključke. Sugerišem, da ne bi ovo bila drugarska kritika, da se prevaziđe i pređe preko ovoga, jer nas čeka izvještaj za 2007. godinu i tu upravo hoću da kažem sad i revizorima i svima nama, znači da ne bismo smjeli preći preko ovih propusta koje smo imali. Svi ovi koji su imali propuste, znači, tražili su izlaz ali ono što je evidentno, znači ja vas molim da sledeći izvještaji budu tabelarni, ako se radi o trošenju novaca poreskih obveznika. Znači, ako smo mi donijeli budžet i jednu stavku za određenu komisiju ili određeno ministarstvo, molimo da nam oni razduže. Znači, gdje su potrošili, koliko, za šta i to će biti pravi pregled. Ono što sam ja imao ... zamjerku, i to sam i govorio i kroz Komisiju, znači naši izvještaji su tekstualnog karaktera. Znači, nigdje se u svijetu, pogotovo izvještaji ministarstva ako idu prema skupštini, nama znači, moraju biti tabelarni sa utrošenim novcem i ja zaista sugerišem da ne bi mi imali problema sledećih godina: bolje da to riješimo ove godine, da uđemo sa takvim programom rada, a samim tim će biti lakše i ovom parlamentu.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Zaključujem raspravu. I želim da vas pozovem da se izjasnimo o Zbirnom izvještaju Komisije za finansije i budžet o izvještajima Kancelarije o reviziji finansijskog poslovanja institucija BiH za 2006. godinu, sa jednim prijedlogom izmjene člana, odnosno prijedloga pod e) gdje se kaže da *Komisija predlaže Predstavničkom domu da pokrene aktivnosti na izmjenama Poslovnika*. Ja bih predložio da ta rečenica glasi: *Komisija predlaže Kolegijumu Predstavničkog doma da razmotri mogućnosti i pokrene aktivnosti*. S obzirom da se moramo u dogовору sa Domom naroda oko toga dogovarati, mislim da je to prihvatljivije i onda bi mogli imati pun konsenzus u vezi sa ovim. Ako je to uredu, molim vas sa ovom izmjenom, pozivam Dom da se izjasnite.

Pripremite se za glasanje.

Možete glasati. Sad!

„Za“ 23, „protiv“ nije bilo, sa dva „suzdržana“ – konstatujem da smo usvojili.

Prelazimo na 27. dnevnog reda:

Ad. 27. Izvještaj o učešću pripadnika Oružanih snaga, policijskih i državnih službenika BiH u operacijama podrške miru za period od 1. 3. 2007. do 31. 8. 2007. godine

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Od Ministarstva spoljnih poslova i Predsjedništva BiH smo 7. septembra dobili Izvještaj iz ove tačke sa urgencijom da ga razmotrimo na ovoj sjednici zbog hitnosti njegovog usvajanja. Izvještaj je razmatrala i Zajednička komisija za odbranu i bezbjednost koja je juče dostavila, koja je prije ... dostavila svoj izvještaj. Vidjeli ste u Izvještaju: Zajednička komisija je jednoglasno prihvatile Izvještaj, uz zaključke koje Domu predlaže na usvajanje. Zaključci glase:

1. *Konstatovano je da je Izvještaj ponovo dostavljen sa znatnim kašnjenjem, te izraženo nezadovoljstvo nepoštivanjem rokova izvještaja od strane nadležnih institucija, što se treba promijeniti u narednom periodu.*

Od nadležnih ministarstava se zahtijeva da izvještaj sadrži i relevantne informacije vezane za svakodnevne uslove rada i života pripadnika mirovnih misija u inostranstvu.

Otvaram raspravu. Ako nema prijavljenih, zaključujem raspravu.

Glasamo o Izvještaju, sa Izvještajem ove komisije i predloženim zaključcima.

Molim poslanike da se pripreme za glasanje.

Možete da glasate. Sad!

Tražim pet minuta pauze da pozovete sve poslanike da dođu da glasamo ponovo o ovome.

/PAUZA/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Jašareviću, molim vas, možemo li početi? Molim vas, Doliću, ja mislim da ćete biti zadovoljni objašnjenjem. Evo, ja sam uzeo listing, bili su u sali prisutni gospodin Ekrem Ajanović i gospođa Azra Alajbegović i još neki nisu uopšte registrovani u glasanju. Ako imate još nekakvu poslovničku, molim vas, ali prije toga mi recite koji član Poslovnika citirate da odmah to razriješimo. Ako nemate, molim vas da se pripremite. Možete, recite samo član na koji se pozivate. Izvolite.

RIFAT DOLIĆ:

Pozivam se na član kojim se reguliše način glasanja u ovome domu. Molim vas, ja sam na prošloj sjednici ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas, dajte, nemojte da o tome govorimo, ja sam vam naveo razloge. Ljudi koje sam prozvao nisu uopšte bili registrovani, tu su sjedili. Ponovićemo glasanje iz tih razloga.

RIFAT DOLIĆ:

Pa moram, ovo je ipak državni parlament. Ovdje, ako je u pitanju Poslovnik, onda ga moramo poštovati. Prošli put ste mi odgovorili na jedan neprimjeren način da ste se vi u ... Kolegiju dogovorili da nije prekršen Poslovnik. Tačno je da je prekršen Poslovnik. Ne može se uzeti pauza i nakon toga ponoviti glasanje. Vi sada čak niste ni u prvom glasanju rekli rezultate glasanja. Ako je to tako, ako može tako, nema problema. Ali ja mislim da nije to u skladu sa Poslovnikom.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

U skladu je sa Poslovnikom i pogledajte izmjene i dopune koje smo imali Poslovnika gdje se kaže da predsjedavajući u bilo kojem momentu može da odredi pauzu, a nakon toga sam dobio uvjeravanja i poslije listinga vidio da ljudi koji su htjeli da glasaju i bili su prisutni nisu glasali. Iz tog razloga je ponovljeno glasanje.

Molim Dom da se pripremi – nije registrovano, naravno – da se pripremi za glasanje.

Molim vas glasajte. Sad!

„Za“ 23, „protiv“ jedan, „suzdržanih“ četiri.

Konstatujem da je Izvještaj dobio potrebnu većinu.

Prelazimo na 28. tačku dnevnog reda:

Ad. 28. Informacija o neovlašćenoj proizvodnji i stavljanju u promet opojnih droga u Bosni i Hercegovini u periodu 2005. i 2006. godine, sa tendencijama za prvih šest mjeseci 2007. godine

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ministarstvo bezbjednosti je 1. oktobra dostavilo ovu informaciju. Nadležna Zajednička komisija za odbranu i bezbjednost je 5. novembra dostavila Mišljenje o Informaciji. U Mišljenju, ova komisija pored prihvatanja Informacije Domu predlaže da usvoji sljedeće zaključke:

1. *Od Ministarstva bezbjednosti BiH i Savjeta ministara BiH traži se da se u što kraćem roku izradi strategija za borbu protiv opojnih droga,*
2. *Nadležnim institucijama sugeriše se da pooštare kaznenu politiku u vezi sa krivičnim djelima proizvodnje i stavljanje u promet opojnih droga,*
3. *Svi činioци u BiH koji imaju određene nadležnosti u oblasti zloupotrebe droga, kao i nevladine organizacije, informativni mediji u BiH treba da preduzmu sve potrebne aktivnosti na pravovremenoj edukaciji najširih slojeva stanovništva o zloupotrebljavanju droge i njihovim posljedicama.*

Otvaram raspravu. Ima li potrebe neko iz ovog ministarstva? Ne! Uvažena poslanica Alajbegović. Izvolite.

AZRA ALAJBEGOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, ja bih zapravo samo htjela da skrenem pažnju na narkomaniju kao bolest koja se u BiH širi, kako u zemljama u našem okruženju, tako i kod nas, moglo bi se reći zabrinjavajućim razmjerima. Ovaj izvještaj je korektno napravljen i on sadrži sve relevantne parametre. Međutim, ono što bih ja htjela da kažem i da apeliram: da se ovi zaključci naše komisije hitno operacionaliziraju. To je činjenica da zapravo u ovom izvještaju stoe pokazatelji koji su sigurno u stvarnom životu znatno veći što se tiče ovog broja, kako po pitanju proizvodnje, tako i po pitanju potrošnje i dilanja drogom.

Ono što je problem, to je što zapravo u ovom izvještaju imamo samo registrovane korisnike koji su znači registrovani. Međutim, mi sigurno u stvarnom životu imamo problem kušanja i eksperimentalnog korištenja, prije svega, luhkim drogama maloljetnika, to su ovi adolescenti, i granica prvog konzumiranja droga u našim srednjim školama se pomjerila na sedmi i osmi razred osnovnih škola.

U tom smislu, mislim da bismo trebali da s ovom strategijom što hitnije krenemo i u ovom periodu, periodu tranzicije. U svakom slučaju, mislim da bi Tužilaštvo i da bi zapravo kazne za dilanje drogom, upotrebu, zloupotrebu i proizvodnju drogom trebale da budu maksimalne, s jedne strane. I s druge strane, mislim da bi sudovi morali da te procese uzmu prioritetno u razmatranje, a ne ono kako nam se događa stvarno na terenu da se jedna osoba više puta hapsi zbog bilo kakvog posla vezanog za drogu i zapravo nakon 24 sata ili 48, ovdje piše 72 sata, pušta iz pritvora ili iz zatvora, a u isto vrijeme taj svjedok, to je taj narkoman, na neki način promijeni svoj iskaz ili svoje mišljenje.

Mislim da je također broj smrtnih slučajeva od predoziranja teškim drogama veći od ovog izvještaja koji je ovdje stavljen, tako da zapravo ono što bih ja sugerisala, a to je znači da na neki način prevenciju narkomanije probamo prebaciti na teren promocije zdravlja i na teren da se, znači, uključimo u jedan proces sa zemljama u okruženju i sa drugim zemljama vezano za suzbijanje narkomanije kao bolesti koja prijeti našoj mladosti i, u svakom slučaju, odnosi kvalitet življjenja naše mladosti i osakačuje generacije koje dolaze.

Ono što bi bilo isto tako značajno napomenuti: to je znači edukacija sa pedagozima, psihologozima u osnovnim školama, također, i u srednjim školama. Zabrinjavajući je podatak da je prosječno godište narkomana – ne piše da li se radi o narkomanima na luhkim ili teškim drogama – čini mi se, 24 godine, pri čemu imamo znači dosta neadekvatno zbrinjavanje narkomana.

Ovdje je navedeno da imamo četiri komune, dvije u Federaciji i dvije u RS-u. Mislim da te komune nisu dostatne za rehabilitacijski proces liječenja narkomanije i mislim da bi se trebalo narkomanijom apsolutno pozabaviti sa preventivno-promotivnog aspekta.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Uvaženi poslanik Džaferović, zatim Rajilić. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, dobar dio onoga što sam imao namjeru da kažem, kazala je već profesorica Alajbegović, ali evo da pokušam ... da na tragu ovoga o čemu je govorila i ona, a i što je uočila sasvim ispravno kada je u pitanju ova informacija, da kažem nekoliko riječi.

Dakle, ova informacija, koliko sam ja uspio da je shvatim, bavi se zapravo i moguće je bilo napraviti, jer je stanje takvo, je li, samo sa jednim dijelom ili jednim aspektom ove vrlo opasne pojave u svijetu, pa i u BiH. Dakle, ona se odnosi na to koliko je podneseno krivičnih prijava, otkriveno krivičnih djela, prati komparativne podatke. Naravno, ja podržavam sve mјere koje su u ovoj informaciji predložene i koje je predložila naša komisija. Ali mislim da ova informacija ne zahvata, jer nije moguće ni zahvatiti, je li, nešto što mi, čini mi se, manje-više dobro znamo šta se dešava i u bosanskohercegovačkom društvu kada je ovaj problem u pitanju, a to je da je krug onih na koji se ovo odnosi a koji je zapravo nekažnjiv ali štetan za razvoj društva je znatno veći, znatno širi i problem je znatno dublji, i ja mislim da se protiv ovog problema ne možemo boriti samo mјerama represije. Ja podržavam, dakle, da se pojača da apel Parlamenta bude i zahtjev za pooštrenu kaznenu politiku prema onima koji se bave zloupotrebom, da ojačamo državne agencije, Državnu graničnu službu, SIPA-u, njihove odjele, Ministarstvo unutrašnjih poslova i entiteta, kantona, sve što može da se bori protiv toga, neka se bori. Ali, ako ne uradimo jednu stvar, mislim da nećemo polučiti odgovarajući rezultat. Mislim da je već vrijeme u BiH, pošto smo mi donijeli Zakon o sprečavanju i suzbijanju zloupotrebe opojnih droga još u februaru 2006. godine i predviđjeli smo da se u BiH napravi strategija i akcioni plan za borbu protiv zloupotrebe droge, da ta strategija posebno treba da tretira jednu oblast koja se odnosi na prevenciju, a ta oblast se tiče edukacije, tiče se tačke 12. ovog prijedloga koji kaže da treba intenzivnije uključiti školske institucije, zdravstvene ustanove, centre za socijalni rad te nevladine organizacije u organizirane akcije smanjenja zloupotrebe opojnih droga, te evidentiranja uživatelja opojnih droga.

Ja ovde akcent stavljam na obrazovne institucije. Ja mislim da je došlo vrijeme u BiH da se u okviru ove strategije koju gore navodim detaljnije razradi ova tačka 12. koja govori, koja treba da govori o konkretnim oblicima edukacije kroz školske programe o ovom zlu. Mislim da je došlo vrijeme da to uradimo i želim da to kažem ovdje. Dakle, onaj ko bude pravio tu strategiju, morat će se konkretnije pozabaviti razradom i praktičnim aspektima prijedloga 12. iz Informacije Ministarstva sigurnosti BiH. Šta to praktično znači? Je li to uvođenje predmeta, je li to ... nešto drugo kroz obrazovne institucije, ali mislim da to moramo da učinimo i ja znam da će stenogram sa ove rasprave ići onome ko bude radio ovu strategiju i zbog toga sam ustao da to kažem, da to bude evidentirano.

Toliko, hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Riječ imala uvažena zastupnica Snježana Rajilić.

SNJEŽANA RAJILIĆ:

Gospodine potpredsjedniče, dame i gospodo poslanici, ovaj izvještaj mislim da je trebao da ima možda i veću pažnju u ovoj skupštini, s obzirom na oblast koju tretira. Ja sam čitala ovaj izvještaj i vidim da je Ministarstvo prikupljalo podatke, što znači da ih ono nema sadržano negdje u svojim arhivama, ali iz ovih podataka koji su dostupni, naravno, koje ja sam ovdje vidjela, vidi se da je bilo značajno smanjenje otkrivanja droga u 2006. godini, u odnosu na 2005. godinu, sem nešto u RS-u ali ... otprilike mnogo manje i mnogo manje je podneseno krivičnih prekršaja protiv počinjoca prometa opojnih droga. Da li je to bila sad neefikasnost policije ili nije, ili je nešto drugo u pitanju, ili stvarno te droge manje dolaze u BiH, što ja iskreno mislim da nije tačno. Nešto se uglavnom događa!

Ono što meni nedostaje u ovom izvještaju, a prepostavljam da Ministarstvo nije moglo ni da skupi, jeste ono što je i gospođa Azra rekla: koji su to ustvari ljudi koji su procesuirani u pravosuđu i nisu bitna njihova imena nego su bitne kazne i kaznene odredbe, odnosno, koliko su kažnjeni za svoja djela, jer nam se čini iz čitanja, bar meni se čini iz čitanja medija, da su te kazne izuzetno male, da se počinjoci nagađaju sa Tužilaštvom, sudovi naravno prihvataju te nagodbe i onda oni izlaze na slobodu za šest, tri mjeseca ili godinu dana, u najgorem slučaju, i onda su vrlo brzo u mogućnosti da djeluju na one ljudi koji se eventualno odluče da budu svjedoci u ovim djelima.

Međutim, ono što je mene opredijelilo da danas progovorim neku riječ jesu ovi zaključci koji se nalaze na kraju ovog izvještaja i koji su za mene sasvim prihvatljivi, odnosno predlog mjera i radnji. Međutim, ono što njima nedostaje, nedostaju rokovi. Ovo je pomalo super spisak želja, ali nema rokova za izvršenje ili, kako mi to kažemo, nema akcionog plana za izvršenje ovih radnji, što bi u svakom slučaju, možda, mogao da bude jedan od zaključaka ovog doma da predloži Ministarstvu da u što kraćem mogućem roku, ili da odredimo rok od tri mjeseca, izradi se akcioni plan za provođenje ovih mjera i radnji.

Međutim, ono o čemu bih najviše htjela da govorim; u nekom svom, da kažem, političkom životu nastojala sam da se bavim i nekim nevladinim organizacijama koje rade na edukaciji mladih od prevencije upotrebe droga. I u tom nekom radu, prvo sam uočila da oni imaju izuzetno male fondove s kojim raspolažu i nisu u mogućnosti da dođu u svaku sredinu, da vrše edukaciju a, drugo, uočila sam da ljudi i koji se odluče na liječenje od upotrebe opojnih droga, poslije tog liječenja – da li u komunama, da li u specijalizovanim ustanovama – ostaju sami. Ostaju ponovo kući roditeljima, ružno reći, ali evo reći ču, ulici i opet, poslije nekog vremena, dospijevaju u loše društvo i ponovo postaju ovisnici.

Stoga smatram da je potrebno znači napraviti ovaj akcioni plan što prije i da je potrebno izraditi strategiju borbe protiv opojnih droga i ja bih tu dala rok tri ili pet mjeseci iduće godine koji će doći ovdje ili biti nama predviđen da je urađen od strane ovog ministarstva a mislim da

ovaj predlog mjera i radnji treba da sadržava i 16. tačku, a ona bi otprilike glasila, evo predstavnik Ministarstva može da je možda i drugčije formuliše:

- Potrebno je formirati tim u okviru specijalizovanih ustanova za praćenje liječenih ovisnika poslije sprovedenog liječenja, a koji bi radili u okviru tih ustanova.

Znači, ljudi koji bi se bavili praćenjem ovisnika, da li je to godinu dana, šest mjeseci, ja bih to prepustila naravno stručnjacima, jer to nije oblast koju ja dovoljno razumijem ali, u svakom slučaju, bi bilo neophodno.

Isto tako, znači još jednom bih podvukla da bi bilo potrebno u roku tri ili pet mjeseci da Ministarstvo izradi strategiju borbe protiv opojnih droga.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik, jeste li vi htjeli repliku? Replika, uvažena poslanica Alajbegović, zatim idemo Bešlagić, Jukić, Novaković.

AZRA ALAJBEGOVIĆ:

Ja sam htjela samo da kažem da što se tiče ovih timova da oni postoje u centrima za ovisnost i to se zove katamnestičko praćenje ovisnika. Ali znate, liječiti ovisnost bez socijalne rehabilitacije je apsolutno nemoguće i ne može se to prebacivati na zdravstvene ustanove. Ja odgovorno tvrdim, kao neko ko se bavio liječenjem ovisnika pet godina svoje profesionalne karijere, da ovisnik je cijeli život bolesnik i on kad god ponovo uđe na teren bilo kog sredstva od kojeg je bio ovisnik – on ponovo ide istim tokom. Nema ići ponovo pet godina kušati, pa tek onda postati ovisnik. Problem ovisnosti i jeste upravo u tome. Znači, socijalna potpora i socijalna rehabilitacija su osnova.

Što se tiče zdravstvenih ustanova, one imaju katamnestičko praćenje tih ovisnika, međutim te pacijente zdravstvene ustanove detoksiciraju, znači one njih na neki način, kako bih rekla, medicinskim tretmanom oporave od sredstava, dovedu ih u jedno dobro stanje za onda grupnu socioterapiju, psihoterapiju i socijalnu rehabilitaciju. Zapravo, komuna je pokazala i opšteprihvaćen koncept liječenja ovisnosti je upravo pokazao da ... jedna promjena filozofije življenja, promjena koncepta življenja, promjena prioriteta, promjena cilja i promjena stava prema svemu, zapravo, je ulaznica u apstinenciju i trajnu apstinenciju. Bez socijalne podrške i potpore, zdravstveni radnici, odgovorno tvrdim, nisu u stanju čuvati apstinenciju.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Bešlagić. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Evo, ja bih bio slobodan da kažem da čitajući Izvještaj može se konstatovati da je prema ovom izvještaju manje uvedenih droga prema Izvještaju ali ... ... je prema podacima koje imamo iz centara koji se bave ovim stvarima sve veći broj, ja bih rekao, onih koji se drogiraju. Međutim, bez razlike na sve to, Izvještaj je dobar i nedostaje mu jedan bitan elemenat da bi uopšte mogao biti realan. Sve ove mjere, kad pogledate, one se zasnivaju na nabavci sredstava, timova, edukaciji itd.. Nedostaje mi jedna tačka – osim ove što je rekla gospođa Rajilić rokovi – nedostaju finansijska sredstva, odnosno, ja ne prejudiciram da ovde kažem da će Vijeće ministara obezbijediti sredstva ali se ta tačka mora staviti kao element gdje se mora potencirati da oni koji budu primjenjivali, hajde da kažem, ove zaključke, moraju iz institucija obezbijediti finansijska sredstva. Bez toga, bez razlike kakvi ovi zaključci bili, ja vam tvrdim da su danas narkomani prepusteni na nivo, ja bih rekao, institucija ili bolje rečeno kantona ili entiteta, onoliko koliko su entiteti i kantoni zainteresovani za rješavanje ovih stvari ali opet bez sistematske podrške ovoj pošasti koja nam se dešava u BiH.

Zato bih predložio da u ovom jednom stavu koji bi ili dopuni ovog zaključka: da 17. ili 18. tačka koja bude bila bude ovo, što je znači, obezbjeđenje finansijskih sredstava za realizaciju mjera koje su date ovim programom.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Jukić. Izvolite.

VELIMIR JUKIĆ:

Ja bih vrlo kratko. U prijedlogu ovih mjer, dakle ovo pod broj 1. kaže da se na razini BiH ... uradi strategija i akcijski plan. Mislim da je to potrebno uraditi i da je to prilika da se ponovo malo možda i više pozabavimo ovom temom. Ali evo, ja bih dao jedan svoj mali doprinos u ovoj našoj današnjoj raspravi na ovu temu. Nedavno sam pročitao jedan članak koji je otprilike analizirao stanje upotrebe opojnih sredstava, odnosno najtežih opojnih sredstava, odnosno droga na prostoru Europe. I kroz jedan kriterij koji se meni čini vrlo, ovako, relevantan i dobar, kroz cijenu na tržištu tih narkotika, znate gdje je BiH bila? Pa najjeftinija! A znate zašto? I naravno, taj ko je članak napisao vrlo logično zaključuje i postavlja pitanje koje mi sebi trebamo postaviti. Dakle, gdje god je droga jeftinija, zaključak slijedi da je tu jednostavno dovesti tu drogu. I mi u BiH moramo se zapitati jesmo li mi stvarno do te mjeru nesposobni, oni koji trebaju na tome raditi, nemotivirani, da ne poduzimamo ništa ili vrlo malo, da je kod nas droga tako jeftina. Dakle, lako dostupna, lako je dovesti ovde. Onaj ko je dila, nema problema da će ga uhvatiti policija, organi itd., da će završiti u zatvoru. Dakle, ja bih molio, kad budemo evo razmatrali ova dva dokumenta koja su ovde stavljena pod broj 1., ja isto smatram da su ona najvažnija, da ih trebamo što prije donijeti ovdje i o njima raspraviti, da tada postavimo i ova pitanja.

Evo, dakle, smatram da ono što je sada trenutno: stanje je vrlo loše, vrlo loše, droga je vrlo lako dostupna, droga je jeftina, najjeftinija u Evropi, što kazuje da ... je naša ukupna efikasnost borbe protiv droge, prodaje, dilanja i prolaza droge na ovim prostorima, vrlo, vrlo mala i moramo učiniti stvarno puno više da to stanje promijenimo. Ove neke druge točke iz ovih prijedloga, radnji i mjera, slažem se. Međutim, naravno treba educirati mlade ljude da je to, je li, veliko zlo, da se trebaju kloniti toga itd., reći koje ... to sve opasnost nosi sobom itd., a ovo liječenje, što je govorila uvažena zastupnica Azra, pazite, to je već kad ono dođe pa, ne znam ni ja, treba ljude liječiti, to je tek onda problem koji tek onda vidimo koliko košta vratiti jednog mladog čovjeka u normalan život, nakon što je odvezao, nažalost, u ovu pošast. Evo, znači ništa nisam novo rekao osim zaključio kroz isto tako, rekao sam, podatke do kojih sam došao u jednom članku. Dakle, da je stanje kod nas jako loše, da je droga kod nas jeftina, da je vrlo dostupna i da svi oni koji su zaduženi da rade na razotkrivanju ovih lanaca i dilera da moraju biti efikasniji i učinkovitiji. I ponovit ću, očekujem da se stvarno brzo realizira, naročito ova točka .... ovde, prijedloga mjera i radnji i da tada ponovo razgovaramo o ovoj važnoj temi.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Evo, ja ću vrlo kratko kao i moje kolege. Prvo, moram reći da materijal koji sam dobio od Ministarstva bezbednosti, a koji je Savjet ministara, kako ovde kaže, usvojio na svojoj 23. sjednici, mi nije mnogo logičan. Naime, bilo bi dobro da je na bazi ovog materijala Savjet ministara donio neke zaključke! Nama se dešava gotovo redovno da mi dobijamo materijale ministarstva bez ikakvih stavova Savjeta ministara, tako da ja ne znam ko je kome sad ovde dao zadatak i ko je trebao neke od ovih zaključaka ovde doneti! Ja imam osećaj da neki od ovih predloga i mera kao da su donosili poslanici da bi zadužili Savjet ministara i Ministarstvo bezbednosti koje samo po sebi u opisu posla treba ovo da radi, a ne da zaključuje da treba da radi. Tako da, čini mi se, i moram izraziti svoje nezadovoljstvo da Savjet ministara i ovo ministarstvo nije dovoljno uradilo na realizaciji ili na mogućnostima koje su propisane zakonom.

Kolege koje su bile u prošlom sazivu, dobro se sećaju kad smo usvajali ovaj zakon. Upravo su namjere i želje bile da se kroz usvajanje ovog zakona formiraju ove institucije, dođe do strategije i akcionog plana koji će podrazumijevati efikasne mjere koje će na terenu dati rezultate. Umjesto toga, dobili smo smanjenje broja otkrivenih djela i broja počinilaca što, siguran sam, ne odgovara smanjenju znači broja krivičnih djela u praksi, nego manje efikasnom radu već postojećih institucija.

Zbog toga bi bilo dobro da u našim zaključcima, odnosno, zaključcima Komisije izvršimo određene dopune. Ja predlažem da Zaključak 2. ... se dopuni, dakle da se stavi zarez, a onda doda tekst: *a od Savjeta ministara traži da predloži eventualne izmjene zakonske regulative.* Dakle, ovde se nadležnim institucijama sugeriše da pooštire kaznenu politiku. Ali to, ako to podrazumijeva izmjene, onda treba Savjet ministara da predloži te izmjene i da ih, da mi ovaj zaključak na takav način realizujemo. U protivnom, nećemo ga realizovati.

Takođe, od Ministarstva bezbednosti i Saveta ministara se traži u Zaključaku 1. *da u što kraćem roku izrade strategiju*. Podržavam predlog onih koji su smatrali da treba ovdje definisati rok. Ja bih rekao, znači: *Od Ministarstva bezbednosti i Saveta ministara se traži da u što kraćem roku, a najkasnije šest mjeseci, izrade strategiju za borbu protiv opojnih droga*. Dakle, mislim da je šest mjeseci neki rok, s obzirom na različite nadležnosti ili nivoe ili nadležnosti različitih nivoa, da bi se kvalitetna strategija donijela, da je to jedan rok koji se može smatrati prihvatljivim.

Na kraju, dodao bih Zaključak 4. O tome je govorio kolega Bešlagić prije mene. Naime, po meni bi on glasio: *Sugeriše se svim nosiocima vlasti da u budžetima planiraju neophodna sredstva za realizaciju mjera, radnji te predloženih zaključaka*. Mislim da bi uz ove dopune i naravno uz stenogram rasprave koje treba dostaviti i Savjetu ministara, ali ne samo Savjetu ministara nego svim institucijama koje u ovoj oblasti imaju ulogu bi postigli neki pomak naprijed koji sigurno nismo ... uradili, bez obzira što smo usvojili zakon.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Je li ima neko još da se prijavio? Uvaženi poslanik Dolić, pa Izetbegović. Izvolite.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, uvaženi gosti, vjerujem da svako od nas poslanika, kad se pripremamo za sjednice, na neki način teme i rasprave sortira prema svojim stručnim predispozicijama da o njima raspravlja. U prvom sortiranju, ja sam ovu temu diskvalificirao a, samo površnim uvidom u ponuđenu informaciju, zaintrigiralo me je i zainteresiralo da i detaljnije dakle i proučim tu informaciju.

Naravno, nakon čitanja ove sažete informacije, nema onoga ko može biti indolentan na konstatacije i podatke koji su izneseni u ovoj informaciji. Šokiran sam iznesenom konstatacijom kako se BiH po broju konzumenata opojnih droga uklapa u svjetski prosjek od 7% do 25% populacije, iako prilično pratim zbivanja i u ovom segmentu društva, a ne mogu da se ne upitam: Zar je baš ovo morala biti oblast gdje smo tako brzo dostigli svjetski prosjek?

Naravno, i droga kao i druga zla i nesreće koje su nas zadesile imaju svoju uzročno-posljedičnu vezu i sa onim što se dešavalо u našoj zemlji u proteklih 15 godina. Kad su u pitanju prijedlozi mjera i radnji koje je preporučljivo poduzimati u ovakvim situacijama, teško je reći nešto novo što već nije rečeno i umjesto toga je preporučljivo insistirati na hitnom donošenju, kao što su uglavnom sve kolege rekле, na hitnom donošenju strategije i akcionog plana borbe protiv proizvodnje, stavljanja u promet i upotrebe opojnih droga. Nesumnjivo, droga je društveno zlo protiv kojeg se može boriti samo širom društvenom akcijom. Razumljivo je da je BiH u ovom momentu značajno hendikepirana u široj akciji borbe protiv zla koje se zove droga, zbog nezavidnog socijalno-ekonomskog položaja mladih ljudi, među kojima droga regrutira najveći broj konzumenata.

Mislim da je i u ovoj kratkoj i sažetoj informaciji dobro dijagnosticirano stanje, problem i prijedlog mjera za njegovo suzbijanje. Za mene, kao nedovoljnog poznavaoca ove problematike, nisu upitni prijedlozi mjeru i radnji za subzijanje proizvodnje, stavljanja u promet i upotrebu opojnih droga, ali je upitna realnost da se bez određene selekcije, bez određenog terminskog plana i prioriteta ovako široko uđe u akciju širokog društvenog suzbijanja. Za primjetiti je isto tako što je jedan broj kolega rekao da prijedlog mjeru i radnji, uglavnom, tretira i u njemu dominiraju tzv. represivne i policijske mjeru i ova je informacija, na neki način, policijska informacija. Vjerovatno da je rađena u kombinaciji za oblast iz zdravstva, socijalne zaštite itd. – ona bi imala nešto drugi ton. Ove policijske mjeru i represivne mjeru su svakako potrebne ali su učinkovite samo u kombinaciji sa mjerama preventivne prirode. Iako povremeno ima edukativnih akcija preventivne prirode, mislim da je to vrlo malo od onog što trebamo i što možemo činiti na prevenciji i edukaciji.

Pored društvene dimenzije koja nas poslanike u ovom domu obavezuje da poduzimamo nešto na suzbijanju rastućeg zla koje se zove droga, mislim da nas na to povezuje i roditeljski ili djedovski osjećaj prema mladim ljudima koji su najčešće žrtve droge.

Na kraju, ja će, dakle na fonu onoga što su kolege već rekli, da uz podršku Informaciji i predloženim mjerama, racionalno je predložiti zaključak kojim se Vijeće ministara obavezuje da u roku od tri mjeseca ili nekom drugom roku, uglavnom, što prije izradi i ovome domu ponudi akcioni plan borbe protiv proizvodnje, stavljanja u promet i upotrebe opojnih droga te akcioni plan organiziranog saniranja posljedica upotrebe opojnih droga. Nažalost, i ovde se kao problem mogu ispriječiti državne, entitetske i kantonalne nadležnosti, regulative ali ako danas ima jedna stvar na kojoj te granice ne smiju biti prepreka, onda je to sigurno borba protiv ovog zla koje se zove droga.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Uvaženi poslanik Izetbegović. Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Dakle, Bosna je jedno prostrano društvo, porodice su načete, ... mnogo je nezaposlenih ljudi, mnogo je istraumatiziranih ljudi! U takvim porodicama, odrastaju mladići i djevojke koji teško nalaze svrhu života i svoju poziciju u društvu. Kad tome dodamo još ovaj naš balkanski mentalitet i lakomislenost, onda smo mi jedno idealno društvo za naglo širenje upotrebe narkotika. I to vidimo iz ovoga izvještaja gdje Bosna, je li, kaska u svemu dobrom za svijetom i za Evropom, ali evo, u ovome segmentu smo sustigli razvijena društva. Prije rata su narkomani ovde u Sarajevu, znali smo ih svi, to se moglo nabrojati na prste, bili neki devijantni mladići i djevojke, poznavali smo ih, a danas su to ... sinovi prijatelja, iz dobrih kuća, iz dobrih porodica i danas se radi o stotinama hiljada mladića i djevojaka koji su došli u dodir sa drogom.

Droga je prečica u stvaranju iluzije da ste našli svoje mjesto u svijetu i onda ona traži cijelo vrijeme povećanje doze. I ako smo za ovih 10 godina sustigli svjetski projek, mogu misliti šta nas čeka u sljedećih 10 godina. A za izlječenje ... ovoga problema, potrebno je izlječiti društvo, prije svega, zaposliti ljude, postići izvjestan standard. Za to će trebati dugo vremena. Prema tome, pesimista sam i mislim da ćemo imati tek, tek da slijede teški problemi sa narkomanima.

Šta? Liječenje narkomana u zajednicama, prije svega, religijskim. Ono uspijeva obuhvatiti, mislim, jedan promil onih koji imaju problem sa drogom. Također, sprečavanje, hvatanje dilera i hvatanje na granici ili unutar zemlje narkomana se također svodi očigledno na promile. Šta možemo uraditi? Mislim da je svakako, ranije su kolege rekle, bitnija preventiva nego samo kažnjavanje i mislim da je na tragu ovoga što je Džaferović ranije diskutovao, da se nešto jeftino, a efikasno može poduzeti. Dakle, dio školskog programa bi trebao to biti, gdje bismo mi djecu suočili s tim šta znači ... droga? Tu imamo već sistem, je li, školski i samo bi trebalo ubaciti u programe da shvate kuda ih to vodi.

I također, ... mislim da bi trebalo pooštriti, ipak, kaznenu politiku, zabraniti bilo kakvo dogovaranje sa krupnim ribama u dilanju droge, jer sramotno je vidjeti ih šta rade, kako se uskoro nađu poslije hapšenja na cesti ponovo. Zatim, najoštije kazne izricati i spriječiti, onemogućiti pomilovanja i amnestije. Eto, mislim te dvije mjere da bi unekoliko mogle pomoći da se s tim problemom hrvamo u sljedećoj dekadi.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Prvi zamjenik predsjedavajućeg uvaženi poslanik Lozančić. Izvolite.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju.

Dame i gospodo zastupnici, članovi Vijeća ministara, gosti, pa moram reći da se slažem sa svim prethodnicima a i kad bi se još više vas javilo, vjerovatno, ne bi bilo razloga da se ne složimo ... da uistinu danas u BiH imamo velik problem koji se zove zlouporaba opojnih droga. Način na koji mi pristupamo ovom problemu, način na koji nam se ovaj problem prezentira u ovoj informaciji – je pokazatelj našeg odnosa spram ovog velikog zla. Neće mi niko zamjeriti, ja želim zahvaliti Ministarstvu sigurnosti što nam je dostavilo makar i ovaku informaciju, ali u dosadašnjoj raspravi i ova informacija su pokazatelji da mi nemamo odgovor za ovo veliko zlo. I to je problem. To je veći problem od samog zla. Znači, mi imamo u prijedlogu mjera, ne znam ni ja, neko je dobro to rekao, prijedlog želja, bez ikakve konkretizacije, bez bilo čega konkretnog šta je to! Mi sad ovde nagađamo. Evo i ja ću nagađati. Treba li pooštriti kaznenu politiku? Temeljem čega da ja kao zastupnik procijenim da treba pooštriti kaznenu politiku? Je li mi neko sugerirao da je jedan od razloga povećane zlouporabe opojnih droga loša kaznena politika, blaga kaznena politika? Nemamo tu informaciju.

Mi prevencije u BiH nemamo kada je u pitanju zlouporaba opojnih droga, kako god nam se to dopadalo! I ja sam kao roditelj zabrinut zbog te činjenice. Znači, nema razloga da to ovde otvoreno ne kažem i moramo pokazati tu zabrinutost jer su stotine tisuća građana ove zemlje zabrinuti. Oni više nemaju odgovora. Ne znaju kome da se obrate. Strah ih je za svoje dijete u svakom trenutku, i kad ide u školu i kad ide iz škole, jer se plaše da će se naći na udaru ovog zla. Znači, samo zato što mi kao društvo nemamo nikakvog odgovora na to. Na meti represije, nažalost, se još uvijek nalaze isključivo sitni korisnici ili sitni dileri, sitni znači. Mi nemamo na meti represije krupne ribe, evo, kako kolokvijalno to hoćemo reći. Mi nemamo na meti ili kao produkt te represije često puta ni otkrivanje onih sitnih dilera, ali kroz otkrivanje konzumenata ... to isto tretiramo kao evo sprečavanje.

Muslim da sve ove diskusije treba objediniti, i evo, da ne kaže kolega predsjedatelj, ali evo, ja ču, pošto sam izašao ovde pomoći njemu da on poslije to, pošto je to njegova ideja. Moram reći, mislim da mi nemamo prijedlog kvalitetnih zaključaka ni u prijedlogu naše komisije, ni u Izvješću resornog ministarstva, resornog, ja ču reći, iako mislim da je ovo nezahvalno i mislim da je ovaj problem, to svrstati samo u Ministarstvo sigurnosti, mislim, da je to uistinu jedna zadaća za Vijeće ministara ali i za sve vlade u ovoj zemlji i za sve parlamente u ovoj zemlji, jer zahtijeva jednu interdisciplinarnu i aktivnost svih institucija, ali ne deklarativnu, nego stvarnu aktivnost svih institucija.

Pa predložit ču evo, ali predsjedatelj će to još dopuniti vjerovatno, da mi danas zaključimo ovu raspravu prijedlogom da naša komisija evo i ove rasprave i ove prijedloge mjera pokuša sublimirati u jedan skup konkretnih zaključaka o ovoj temi, konkretnih zadaća i za Vijeće ministara i za Ministarstvo sigurnosti ali možda i za neka druga ministarstva u okviru Vijeća ministara i uz kvalitetnije preporuke za druge razine vlasti, kako bismo uistinu, evo, makar pokušali tim zaključcima potaknuti da krenemo u konkretniju akciju protiv suzbijanja ovog velikog zla.

Hvala lijepa.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ako nema prijavljenih, ja bih onda sugerisao Domu znači da idemo na ovaj način: da Informaciju primimo k znanju, da glasamo o tome, a da naše zaključke vratimo Komisiji uz sugestiju i transkript sa ove rasprave da se Zaključak 1. preformuliše u zadnjem dijelu, da se ne kaže za borbu protiv opojnih droga, nego da se kaže za borbu protiv zloupotrebe opojnih droga i da se definiše rok.

Da se Zaključak 2., eventualno, dopuni sa onim što je predlagao uvaženi poslanik Novaković, da se u Zaključku 3., osim običnog stava i proglosa kako je on ovde naznačen, konkretno navede kojim se institucijama treba poslati taj zaključak, kako bi one preduzele određene mjere jer, sjećate se, da smo Zakonom o osnovnom i srednjem obrazovanju napomenuli da je potrebno u nastavne planove i programe staviti zaštitu zdravog načina života, pri čemu to podrazumijeva mnogo više od same edukacije i prevencije i borbe protiv zloupotrebe opojnih droga. To mnogo više znači, međutim ni dan-danas nismo dobili odgovor da li se to uvrstilo u programe.

I ima novi prijedlog zaključka 4., tako da bi mogli da dobijemo takve zaključke od naše komisije koje ćemo, ako naprave sjednicu, možda staviti već 28. na dnevni red i glasati o njima. Ja predlažem da na taj način završimo ovu tačku dnevnog reda i pozivam Parlament da glasa, da primimo Izvještaj k znanju, a da našoj komisiji sa ovim načinom zaključke vratimo.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati. Sad!

„Za“ 25, „protiv“ nije bilo, „suzdražan“ jedan.

Konstatujem da smo tako završili ovu tačku dnevnog reda.

Sledeća tačka dnevnog reda je 29.

Ad. 29. Informacija Savjeta ministara BiH o realizaciji zaključaka sa 59. i 73. sjednice Doma u prethodnom sazivu povodom razmatranja Predloga zaključaka Komisije za ljudska prava, imigraciju, izbjeglice, azil i etiku o rezultatima rješavanja predstavke Udruženja decertifikovanih policajaca Federacije BiH i Udruženja decertifikovanih policajaca Republike Srpske – predlagač: poslanik Zlatko Lagumđžija

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vi ste dobili materijal koji je Savjet ministara na naše traženje dostavio 10. oktobra. Na jednoj od sjednica, imali smo ovu tačku dnevnog reda i, kao što znate, predlagač tačke nije bio zadovoljan dostavljenim materijalom, pa je Dom zaključio da se ova tačka razmatra na narednoj sjednici, uz zaduženje Savjeta ministara da dopuni materijal, posebno u smislu zaključka sa 73. sjednice Predstavničkog doma prethodnog saziva. Na osnovu ovoga zaključka, mi smo ponovo urgirali Ministarstvo da dostavi se materijal, što ste i dobili, i mislim da je to dovoljna osnova za raspravu.

Meni je žao što nema nadležnog ministra koji je rekao da će biti na ovoj tački dnevnog reda, da možda da neke dopune ali evo otvaram raspravu povodom ove tačke dnevnog reda.

Uvažena poslanica Malić. Izvolite.

MIRJANA MALIĆ:

Poštovani predsjedavajući, koleginice i kolege, ja sam se namjerno javila prva zato da otklonim neke dileme i da samo nešto pitam. Dakle, mi smo ovaj put dobili jedan ekstenzivan izvještaj koji, između ostalog, ima i, recimo, 10-tak listova kopija obraćanja ministrima nižih nivoa ali, u svakom slučaju, puno je, bez obzira što ima suvišnog materijala, puno je sveobuhvatniji. Ono što ja hoću da pitam je: na osnovu Odluke ovog doma iz januara 2006. i Odluke Vijeća ministara od 31. avgusta iste godine o obezbjeđenju finansijskih sredstava u iznosu od 300 hiljada maraka koje će se preko Ministarstva finansija i trezora dostaviti na žiro račun Udruženja decertificiranih policajaca, mi imamo i ... na samom početku, na stranici 4. u Izvještaju navedenu odluku da su se osigurala finansijska sredstva, nigdje kasnije nisam mogla

pronaći da li je to dostavljeno decertificiranim policajcima! Ima prepiske između jednog ministarstva i drugog, upute Ministarstva trezora, sve sam pronašla. Mene dakle samo interesuje, nažalost, ne znam da li mi to može reći neko od prisutnih delegata ili članova Kolegija, mene samo ustvari zanima da li je ova odluka realizirana, da li su decertificirani policajci dobili sredstva koja bi trebala da budu njihova socijalna potpora.

Hvala vam lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Da li se još neko javlja za raspravu?

Uvažena poslanica Azra Hadžiahmetović. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Evo, čini mi se da ima potrebe da pomenem: ovdje u Izvještaju, hronološki su nabrojane aktivnosti koje je Vijeće ministara poduzimalo – ali, evo, kada Šefik završi – dakle, koje je Vijeće ministara poduzimalo povodom konkretnog problema, ali evo da pomenem na strani 3. stavka (8) i stavka (9) odnose se na aktivnosti Vijeća Evrope, konkretno komesara za ljudska prava Vijeća Evrope i obavijesti Stalnog predstavnštva BiH u Vijeću Evrope. Da samo pomenem da je delegacija u Vijeću Evrope, konkretno ja sam bila inicijator aktivnosti u Vijeću Evrope, odnosno angažmana gospodina Tomasa Hamaberga na rješavanju konkretnog problema.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Dolić. Izvolite.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, kolege i kolege, pitanje statusa i ukupnog problema decertificiranih policajaca odavno je prisutno u našoj svakodnevničkoj i, po običaju, ovo pitanje se politički farba i dozira onoliko i onda kada to kome koristi za politička poentiranja. Određena profesionalna trijaža policajaca na putu tranzicije BiH ka demokratskom društvu svakako je bila nužna jer nema nikakve sumnje: jednom broju policajaca nije mjesto u policiji kao važnom faktoru jednog demokratskog i pravnog sustava! Koliko god je proces certifikacije policajaca bio bremenit sa netransparentnošću i subjektivizmom, moj je utisak da je to bio važan korak na putu profesionalizacije policije i, rekao bih, da je to, ako ništa drugo, uzbiljilo i unaprijedilo profesionalan odnos policajaca prema policijskom poslu.

Ono što ja zamjeram procesu certifikacije policajaca je nedovoljna transparentnost i pravna jednostranost koja je isključila svaku mogućnost da policajac koji nije dobio certifikat za to dobije obrazloženje ili da dobije mogućnost da se može žaliti. Materijali Vijeća ministara, koje smo evo dobivali na kašićice za raspravu o ovoj tački dnevnog reda, meni osobno nisu pomogli

da vidim kako objektivno izaći iz ovog problema a da, s jedne strane, ne devalviramo pozitivne učinke certifikacije policije a, s druge strane, i da zaštitimo ljudska prava policajaca koji trpe posljedice decertifikacije već pet godina.

Moj osobni stav o certifikaciji dakle je pozitivan, bar iz onog dijela moga poznавања nekih konkretnih slučajeva u kojima su uskraćivanjem certifikata i certifikacije iz policije uklonjeni policajci kojima po profesionalnom i moralnom kriteriju zaista nije mjesto u policiji. Vjerovatno je proces certifikacije policajaca iznjedrio, dakle, i greške i u ovom momentu je racionalno tražiti način da se te greške isprave i rehabilitiraju oni policajci prema kojima su one napravljene. Mislim da ne bi bilo dobro da se iz omota ispravljanja nepravde i grešaka prema jednom broju policajaca naprave druge greške, da se u isti rang stave i oni kojima nije mjesto u policiji i koji ruše ugled policije, a takvih zaista ima.

Dakle, ja ћу podržati sve one zaključke kojima se ispravljaju greške i štite ljudska prava decertificiranih policajaca ali neћu podržati bilo kakav zaključak kojima se stvari generaliziraju i jasno ne odvaja žito od kukolja. Garantiram da u ovom slučaju nije u pitanju dakle samo žito već ima u njemu i prilično kukolja koji se nastoji sakriti u žitu.

Hvala lijepo.

MOLORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Bešlagić. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Pa pošto evo tema koja je bila aktuelna i evo vidim ... se povlači, prije svega, ja moram da kažem da nakon pokretanja ovih pitanja da smo faktički, i ovo što je gospoda Azra rekla, uspjeli da dobijemo pravo da decertificirani policajci imaju pravo da budu u službi u kojoj su radili. Dobro je što nije generalizirano da se oni moraju vratiti na svoja mjesta, ali nije ni dobro što moraju da startaju kao da se prvi put se javljaju. Ali to je stvar sada daljih dogovora, ja bih rekao, institucija koje se bave ovim stvarima, a ne ovog parlamenta. Ali, ovaj parlament je upravo uozbiljio stvari i doveo do toga da decertificirani policajci mogu znači ponovo da apliciraju na mjesta za koja su obučeni i, s druge strane, mislim da bi kao zaključak trebao da bude organima koji su nadležni da sprovedu ovu odluku – da sada urade sve ono kako ne bi došlo do ovoga o čemu ste vi, gospodine Dolić, govorili, znači masovni povratak, ali da ipak imaju određenu prednost u samom procesu zapošljavanja.

I ono pitanje koje je ovde vrlo bitno – a evo, ako nema odgovora, dobit ćemo ga – da li je znači onaj dio što je obezbijeđeno, 300 hiljada maraka, bilo dovoljno i da li je dovoljno da slučajevi koji zaslužuju da se riješe mogu da budu, ja bih rekao, servisirani u smislu njihovih prava do rješavanja njihovog statusa, tako da mi se čini da ukupna aktivnost koju je ovaj parlament vodio je postigla svoje rezultate što je bilo veoma teško. Mi to moramo reći, ali mi je draga što smo na kraju dobili i evo zadovoljštinu da ljudska prava na ovaj način bar budu priznata i od strane onih koji su donosili odluku o njihovoj decertifikaciji koja mi se čini nije bila korektna.

Hvala velika.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ako nema više prijavljenih, zaključujem raspravu i predložio bih da primimo k znanju Informaciju koju je poslalo naše ministarstvo, odnosno Savjet ministara a da evo zadužuje se Kolegijum da napravi upit prema Savjetu ministara i da dobije odgovor koji će biti prezentovan poslanicima: Šta se desilo sa ovom odlukom? Ako možemo tako da riješimo ovaj problem? Može se to riješiti i poslaničkim pitanjem, ali evo, s obzirom da smo u okviru ove tačke dnevnog reda, da to tako završimo.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete da glasate. Sad!

„Za“ 23, „protiv“ nije bilo, dva „suzdržana“.

Konstatujem da smo Informaciju Savjeta ministara prihvatili.

Prelazimo na 30. tačku dnevnog reda:

Ad. 30. Predlog zaključaka Zajedničkog kolegijuma oba doma povodom rasprave na 7. zajedničkoj sjednici oba doma

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vi ste dobili Prijedlog zaključaka koji je usaglasio Zajednički kolegij oba doma nakon trodnevnog rada 7. sjednice. Znate da je u raspravi bilo više prijedloga zaključaka i rezolucija, deklaracija. Zajednički kolegij je ponudio ove za koje misli da će dobiti potrebnu većinu. Podsjećam vas da je Dom naroda usvojio ove zaključke koje je predložio Zajednički kolegij oba doma i da je većina ovih zaključaka, ako ne i svi, već uglavnom i realizovana. Mislim da je ovo formalno pitaje i pozivam poslanike da ne ulazimo u veliku raspravu u vezi sa ovim zaključcima, da ih usvojimo i da idemo na sljedeću tačku dnevnog reda.

U svakom slučaju, otvaram raspravu. Ako nema prijavljenih, zatvaram raspravu.

Molim Dom da se pripremi za glasanje.

Možete glasati. Sad!

„Za“ 21, „protiv“ dva, „suzdržanih“ tri.

Konstatujem da je Prijedlog zaključaka Zajedničkog kolegijuma dobio većinu i usvojen.

Prelazima na 31. tačku dnevnog reda:

Ad. 31. Prijedlog zaključka u vezi sa Informacijom o racionalizaciji DKP mreže u BiH – podnositac: Komisija za spoljne poslove Predstavničkog doma

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Na prošloj sjednici smo, kao što znate, zadužili Komisiju za spoljne poslove da zajedno sa predlagačima zaključka i predstavnikom Savjeta ministara pokuša sublimirati zaključke predložene u raspravi i predloži Domu na usvajanje one zaključke koji su u nadležnosti Doma. Komisija je 14. novembra nama dostavila Prijedlog zaključka u tri tačke koje ste dobili. Ja ću pročitati kako glase:

1) Predstavnički dom izražava nezadovoljstvo prema nadležnim institucijama BiH zbog nedostavljanja informacija o racionalizaciji DKP mreže BiH donesenih odluka i kriterijuma za njihovo doношење, efektima donesenih odluka, te dalnjim koracima u ovoj oblasti.

2) Predstavnički dom traži od Predsjedništva BiH da preispita odluke o gašenju Ambasade u Argentini i Konzulata u Bonu. Do završetka procesa preispitivanja, Ministarstvo inostranih poslova BiH će zaustaviti sve započete aktivnosti.

3) Predstavnički dom traži da Ministarstvo inostranih poslova zajedno sa Predsjedništvom BiH u roku od mjesec dana pripremi cijelovitu informaciju o stanju u DKP mreži BiH i provođenju spoljne politike BiH za raspravu na Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH.

Otvaram raspravu u vezi sa zaključcima. Uvaženi poslanik Raguž. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ:

Zahvaljujem se.

Ja ću zaista vrlo kratko. Ne vidimo ovdje nikog niti iz Ministarstva vanjskih poslova niti iz Predsjedništva tako da se postavlja stvarno opravdanost rasprave, jer smo mi ovo uradili da njih obavijestimo o stajalištima Doma i tako su i pozicionirani ovi zaključci. I, baš zbog toga, sad, kad sam video da ih nema, smatram da neke od ovih zaključaka koje je naše povjerenstvo predložilo treba korigirati, i to na sljedeći način:

Prvi kaže: 'Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH izražava nezadovoljstvo prema nadležnim institucijama.' Sama ta formulacija, mislim da nije najsretnije odabранa.

Ja mislim da treba uputiti oštru kritiku zbog nedostavljanja informacije u rokovima i nepostojanja kvalitetne komunikacije sa Parlamentom BiH. To je prvi.

Drugi: 'Traži se da se preispita odluke o gašenju.' Mislim da je rasprava bila da se poništi odluka i ja predlažem da tako bude. O gašenju Ambasade u Argentini, bila je tu cijelodnevna rasprava i toliko argumenata ... koji su bili apsolutno opravdani i to je moj prijedlog. Znači, ne

nikakvo preispitivanje i danas smo trebali imati informaciju ili od ove komisije ili od nadležnih šta je učinjeno tim povodom i kada ćemo dobiti tu cjelovitu informaciju.

Inače, ovo će stvarno biti na neki način samo zadovoljavanje forme u tretiranju naših dnevnih redova. Ja zaista evo ... mislim da ne možemo pristati na takav odnos i da kroz ove zaključke koje bi im uputili dorađene, na način kako sam predložio, trebamo inzistirati i definirati rok kad ćemo razmatrati ovdje tu cjelovitu informaciju koja je predviđena ovdje u točki 3.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ima li neko još potrebu da se javi u vezi sa ovom tačkom dnevnog reda? Ako nema... Uvažena poslanica Hadžiahmetović. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Evo možda samo, ne u formi diskusije. Ja upravo čitam Prijedlog zaključka kolege Raguža vezano za Veleposlanstvo u Argentini, odnosno stoji da se traži od Ministarstva vanjskih poslova i Predsjedništva da preispita Odluku o zatvaranju Veleposlanstva. Dakle, ovdje, ako je ovo neki novi prijedlog zaključka možda bi bilo dobro da ... imamo ga u vidu, je li?

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Matić. Izvolite.

SLAVKO MATIĆ:

Gospodine predsjedatelju, uvažene kolegice i kolege zastupnici, ovo što ste dobili, Povjerenstvo je u stvari na neki način selektiralo i uzelo ove tri točke kao tri zaključka, prijedlog našega povjerenstva, ne ulazeći u promjenu suštine onoga što je predloženo od pojedinih, pojedinih zastupnika. Prvi zaključak je predložen od zastupnika Križanovića koji danas nije ovdje. Drugi zaključak u ovakvoj formi ili malo tekstualno drugačije predloženi od zastupnika Novakovića i Raguža, I kod jednog i kod drugog se koristi termin preispitivanje. Koliko je danas to aktuelno, to je upitno, pogotovo je upitno aktuelnost ovog drugog zaključka u našem prijedlogu. I treći zaključak, isto tako predložen od strane gospodina Novakovića i Raguža pa dijelom i Lagumdžije, malo na drugačiji način.

Slažem se s ovim što je rečeno da, da, prije svega, upitnost vremena jer je, čini mi se, skoro dva mjeseca kako smo mi raspravljali na Zastupničkom domu ovu problematiku, nakon toga je 30.10. Povjerenstvo za vanjske poslove održalo svoju sjednicu i predložilo ove zaključke i, evo iz poznatih razloga, znate da smo ovu sjednicu odgađali dosta dugo. U međuvremenu, u Povjerenstvu nemamo nikakvih dodatnih ni obrazloženja, ni informacija, ni na ovakvu raspravu ni na ranije upite koje je ovo povjerenstvo slalo i prema Predsjedništvu i prema Ministarstvu

vanjskih poslova. Istina od ministra vanjskih poslova dobili smo određenja, objašnjenja i obrazloženja zašto se nešto učinilo u onom dijelu što je bila nadležnost Ministarstva vanjskih poslova, ali i uz njihovu ogradu da je to ipak u nadležnosti Predsjedništva i da u konačnici je Predsjedništvo to koje je donijelo ... odluke o kojima smo mi raspravljali.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zvahvaljujem.

Uvaženi poslanik Raguž je htio. Netačan navod. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ:

Nije netočan navod, evo samo vrlo kratko na tragu ovog što je gospođa Hadžiahmetović rekla. Točno je da je tako bilo predloženo, to nije sporno, ali je vrijeme pokazalo dakle da nemamo informaciju povratnu. Od tada je prošlo dva mjeseca i zbog toga sam ja predložio i zbog ovakvog odnosa da bar mi izgradimo precizan odnos i da to bude sada stav ovaj: *da se ponište odluke* (to je vezano za točku 2.), a u točci 1. *da se izražava nezadovoljstvo*, kaže, *upućuje oštru kritiku* zbog toga i toga.

I konkretno još da je ovaj rok od mjesec dana istekao. Točka 3., ako uzmemo kad je Komisija to usvojila, *da damo rok 15.1.* Evo, imaju dovoljno vremena da nam to dostave u Parlament. Znači vrlo ..., ne dovode u pitanje zaključke nego samo precizira.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Drugi zamjenik predsjedavajućeg Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ:

Nije replika, nego vrlo kratko da iznesem svoje mišljenje. Ja potpuno dijelim nezadovoljstvo koje je gospodin Raguž ... ovdje izrekao i neprisustvom ljudi a, prije svega, i neizvršavanjem onoga što je ovdje bilo zaključeno. Nešto posebno neće značiti ako mi *nezadovoljstvo* zamijenimo riječju *kritika* itd. Ne bih se oko toga ... previše ovdje zamarao ali kad je riječ o poništavanju odluke, tu imamo određenu vrstu problema i mislim da smo mi izabrali ispravnu definiciju i svi se ovdje oko nje složili, odnosno i ti kad si diskutovao da se preispita itd.

I to je pravi pristup kad se radi o podijeljenoj nadležnosti, odnosno nadležnosti koju vrše i Predsjedništvo i ovaj parlament i Ministarstvo vanjskih poslova. Sigurno da je bilo mnogo korisnije, racionalnije da je Ministarstvo vanjskih poslova, sve te inicijative koje ide u pravcu ovako važnih odluka, na vrijeme dostavljalno našoj komisiji, konsultiralo se, razgovaralo itd. Ali, evo mi smo dovedeni na neki način pred svršen čin. Ja bih, ipak, preporučio da mi ne idemo na promjenu ovog zaključka 2., da ne ulazimo u tu sferu, dakle, kad je riječ o toj podijeljenoj nadležnosti, nadležnosti sve tri institucije bez koordinacije, ali bih išao, išao bih na to da, dakle pošto su i prekršeni ovi rokovi i pošto nemamo rezultata itd..., da Predstavnički dom, dakle,

prihvatajući ove, da tako kažem, zaključke naše komisije, uputi pismo Predsjedništvu i Ministarstvu vanjskih poslova, gdje će im reći da naši zaključci i ranije rasprave itd. nisu realizirane i da u protivnom, ako ne dobijemo odmah povratne informacije, da u protivnom ćemo biti u situaciji da donešemo neke druge mjere. E, tada da govorimo o donošenju odluka. Evo kako da mi sad donešemo odluku? Poništava se odluka ili Predsjedništva ili Ministarstva vanjskih poslova? O tome da se pristupi ili ne pristupi, ukidanje itd., ili da mi zaustavljamo!

Ovdje je rečeno u ovom zaključku, Martine, da se zaustavlja! Trebamo dobiti informaciju je li to sve zaustavljeno.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Bešlagić. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Samo, možete li mi dati, evo, vi iz gore ... Predsjedništva? Da li su ovi zahtjevi otišli Predsjedništvu? Pazite, ovo mi danas usvajamo, prema tome, mislim danas možemo korigovati određene stvari ali, ako nismo ih poslali, onda ne možemo ni tražiti, ni kritikovati ih, ni kritikovati za neizvršenje. Zato bi trebalo ovaj rok, ja se slažem s tim apsolutno: znači zaključci kakvi jesu, ali da se kaže rok do 15., možda, što si rekao. Mislim da bi taj zaključak mogao da bude nešto gdje mi insistiramo, nakon toga bi onda mogli da kažemo niste usvojili itd.

Zato vas molim, znači mi nismo poslali da bismo ih mogli kritikovati i zbog toga tražim, evo predlažem da se usvoji ovaj zaključak 4. da ... do 15. januara dobijemo izvještaj šta se uradilo po našim zaključcima.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ako nema više prijavljenih za raspravu, zaključujem raspravu i predlažem da ovi zaključci ostanu isti u ovome prijedlogu Komisije, s tim da se treći zaključak mijenja u smislu: *Da u roku od mjesec dana se prebacuje, odnosno do 1.2.2008. godine*, da damo dovoljno vremena da Predsjedništvo i Savjet ministara nam dostavi cijelovitu informaciju.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možemo da glasamo. Sad!

„Za“ 20, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ četiri.

Konstatujem da smo Prijedlog zaključaka usvojili, sa ovom malom izmjenom i dopunom.

Prelazimo na 32. tačku dnevnog reda:

Ad. 32. Predlog zaključka o formiranju Privremene zajedničke komisije za utvrđivanje devizne štednje građana BiH, položene na račune domicilnih banaka i filijala u Bosni i Hercegovini

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dobili ste Prijedlog zaključaka o formiranju Privremene zajedničke komisije. U Prijedlogu zaključka sadržani su i zadaci za Privremenu komisiju. U ovu komisiju se biraju po tri člana iz oba doma.

Iz Predstavničkog doma predlažu se uvaženi poslanik: Sadik Bahtić, Velimir Jukić i Branko Dokić.

Iz Doma naroda predloženi su: Dušanka Majkić, Božo Rajić i Hazim Rančić.

Otvaram raspravu povodom ovog zaključka. Uvažena poslanica Hadžiahmetović. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Nije rasprava, ali imam potrebu da predložim korekciju zaključaka o osnivanju *Privremene zajedničke komisije za utvrđivanje stare devizne štednje*. Dakle, ne ukupne devizne štednje nego stare devizne štednje.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

U redu. Je li ima neko još?

Ako nema, sa ovom korekcijom, pozivam Dom, zaključujem raspravu. Pozivam Dom da se izjasni u vezi sa ovim zaključkom.

Molim vas možete da glasate. Sad!
 „Za“ 22, „protiv“ dva, „suzdržanih“ dva.
 Konstatujem da je Prijedlog zaključka prošao.

Prelazimo na 33. tačku dnevnog reda:

Ad. 33. Prijedlog zaključka u vezi sa raspoređivanjem ostvarenog akumuliranog viška prihoda, iskazanog u Izveštaju o izvršenju Budžeta institucija BiH – predlagač je naša Komisija za finansije i budžet

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

U skladu sa Zaključkom Doma, usvojenom na 14. sjednici, Komisija je dostavila Domu Prijedlog zaključka u vezi raspoređivanja ostvarenog akumuliranog viška i ... ona predlaže sljedeće zaključke:

1) Predlaže se Predsjedništvu BiH, Savjetu ministara BiH da ostvareni akumulirani višak prihoda, iskazan u Izvještaju o izvršenju Budžeta institucija BiH za 2006. godinu, prioritetno rasporedi za:

- izgradnju objekata za potrebe institucija BiH, s ciljem smanjenja postojećih troškova zakupa,
- potrebe povratka izbjeglih i raseljenih lica,
- potrebe opremanja i uspostavljanja savremenih graničnih prelaza,
- potrebe opremanja Uprave za indirektno oporezivanje BiH za borbu protiv svih vrsta prekograničnog kriminala,
- implementiranje reforme u oblasti plata u instituciji BiH.

2) Zahtjeva se od Savjeta ministara da u što kraćem roku sačini višegodišnji plan kapitalnih investicija kako bi se u narednim godinama moglo efikasnije raspolagati budžetskim sredstvima.

Otvaram raspravu u vezi sa zaključkom. Uvaženi poslanik Izetbegović. Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Pa nisu stavljeni iznosi, znate! Koliko za izgradnju objekata, za potrebe institucija – jedna marka, jedan milion, deset miliona? Koliko je tog viška preteklo iz 2006. godine? I da vam pravo kažem, sumnjam da ova prva se može i uraditi, ovaj stavak: *izgradnja objekata za potrebe institucija*. Nemamo zemljiste, nemamo projekte, nemamo, znate, ugovore s firmama. To je sad nešto što će tek u skladu s ovim tačkom 2. u idućim godinama biti moguće, omogućeno, a ovdje je stavljen kao prvi prioritet. Dakle, ja mislim da ovo nije pripremljeno. Evo, sad ovako da ovo usvojimo, mi ne možemo ništa potrošiti ove godine po ovome. Trebamo znati koliko to za potrebe povratka izbjeglih i raseljenih lica? Koliko za plaće? Nije ovo, ja mislim, valjano pripremljeno. Ovdje trebamo imati precizne iznose.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Jašarević. Izvolite.

BAJAZIT JAŠAREVIĆ:

Htio bih da se uključim kratko. Dakle, mi smo dva puta na Komisiji za finansije i budžet to raspravljali o ovome. Prvo opredjeljenje je bilo da se ide u rebalans Budžeta i ocijenjeno je nerealnim, zato što je procedura izmjena budžeta složena kao i donošenje.

Drugi zaključak je bio da se u okviru zakona Vijeće ministara obaveže da višak sredstava odlukom o kapitalnoj izgradnji realizuje i to nije bilo dakle moguće, i onda je ostalo ono treće prihvatljivo rješenje koje je ovdje dostavljeno: da se u budžetu za ovu godinu rasporedi po ovom dakle prioritetu, a iznosi će biti utvrđeni i raspravljeni kod donošenja budžeta za 2008. godinu.

Hvala lijepo, ovo je uime Komisije za finansije i budžet.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Jovičić. Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, u zaključku 2. radi se oko usmjeravanja sredstava za povratak i to je dobro. Međutim, nikada od potpisivanja Dejtonskog sporazuma nije ispoštovana jedna odluka, a to je da se formira fond za nadoknadu uništene imovine tamo gdje nije moguć povratak. Mi moramo o tome voditi računa, jer je ogroman bio pritisak građana da se taj fond jednom formira. Ne znam ja kolika su to sredstva, koliko bi bilo moguće izdvojiti iz ovih akumuliranih sredstava, ali već je jednom vrijeme da se taj fond formira.

Zato predlažem da u zaključku broj 2. ravnopravan tretman ima i povratak izbjeglica, ali i osnivanje fonda za nadoknadu uništene imovine tamo gdje nije moguće realizovati povratak.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ako se niko više ne javlja za raspravu, zaključujem raspravu. I sad imamo situaciju u kojoj možemo da glasamo za zaključke naše komisije, ove koji su usaglašeni na Komisiji praktično jednoglasno i druga je da glasamo o mogućnosti da ovo vratimo našoj komisiji da se iznosi ... Međutim, ja ne vidim da to se može uraditi. Prema tome, stavljam na glasanje zaključke naše komisije. Molim Dom da se pripremi.

Možete da glasate. Sad!

„Za“ 19, „protiv“ tri, „suzdržanih“ tri.

Konstatujem da smo ove zaključke usvojili.

Prelazimo na 34. tačku dnevnog reda:

Ad. 34. Mišljenje Komisije za finansije i budžet o materijalima Kancelarije za razmatranje žalbi, sa Predlogom zaključaka

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dom je svojim zaključkom usvojenim na 15. sjednici zadužio Komisiju za finansije i budžet da ponovo razmotri materijal Kancelarije za žalbe i da otkloni nedostatke u Mišljenju.

Komisija je postupila pa zaključku Doma: na svojoj 15. sjednici, ponovo razmatrala sve materijala koje je dostavila Kancelariji za razmatranje žalbi, te Domu 19. oktobra dostavila Mišljenje u kojem predlaže usvajanje sljedećih zaključaka:

1) Obavezuje se predsjedavajući Kancelarije za razmatranje žalbi da Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji za koji je Savjet ministara BiH već dao saglasnost uz uslov da se u njega ugradи primjedbe Ministarstva pravde BiH u roku od sedam dana primijeni, te da ga tako korigovanog dostavi odmah Savjetu ministara BiH i Ministarstvu pravde BiH.

2) Zadužuje se Savjet ministara BiH da u okviru svojih nadležnosti preduzme potrebne mjere kako bi se maksimalno ubrzao postupak imenovanja lica na dva upražnjena mesta člana Kancelarije za razmatranje žalbe.

Vezano za ovu tačku, mi smo 20. novembra od Kancelarije za razmatranje žalbi dobili jedan materijal koji su dostavili kao informaciju povodom Mišljenja Komisije za finansije i budžet o materijalima Kancelarije za razmatranje žalbi, s Prijedlogom zaključaka. Ovaj materijal smo vam dostavili radi informisanja.

Otvaram raspravu i prvo pitam poslanike i predstavnike ... naše Komisije za finansije i budžet: da li ima neko potrebe da ovo ... mišljenje Komisije dodatno objasni.

Uvaženi poslanik Jukić. Izvolite.

VELIMIR JUKIĆ:

Evo ja će vrlo kratko; mislim ovo što ste Vi pročitali. Dakle, svi smo ponovo još jedanput čuli ... kako glase ovi zaključci. Ja smatram da stvarno ovo treba završiti na ovaj način: da zaključke usvojimo i svi oni koji imaju odredene obveze koje proističu iz ovog zaključka, odnosno zaključaka, vrlo su jasni, da ih provedu što prije. Jer stvarno da ovo prekinemo na ovaj način. Mislim, nikakvog smisla nema da ... ovo razvlačimo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ako nema niko više od poslanika, pozvao bih predstavnika... Prvo Mehmedović, prvo. Izvolite.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Uvažene kolege i kolegice, ja bih skrenuo pažnju na nekoliko stvari. Naime, mi smo u toku ove sjednice u tački 6., čini mi se, imali izmjene i dopune Zakona o javnim nabavkama koje nismo usvojili. U primjeni Zakona o javnim nabavkama evidentno je nepoštivanje odredaba ovog zakona od strane tzv. ... ugovornog organa, kako se to precizno zove. Naime, ugovorni organ želi da se njegove odluke o implementaciji, odluke, implementiraju bez prava žalbe, te se time stvaraju ozbiljne pretpostavke za elemente korupcije.

Nedavanjem podrške Uredu za žalbe kao drugostepenom organu, kome se nezadovoljna strana ima pravo žaliti i od koje očekuje pravni lijek, smatram da bi ohrabrili sve one koji žele da rade na ovakav način što se tiče nepoštivanja Zakona o javnim nabavkama. Čak se desio i fizički nasrtaj na zaposlenike Ureda za žalbe od strane, nažalost, djelatnika Ministarstva pravde ovog Vijeća ministara, što potkrepljuje tezu da zaista ima nekih, hajde da tako kažem, nedovoljno razjašnjenih stvari kada je u pitanju Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Ureda za žalbe. Da se ne bi takve stvari dešavale, da mi ne bi ohrabrali one koji žele da ne poštuju odredbe Zakona o javnim nabavkama, odnosno koji žele da se bave korupcijom i od koje naravno imaju korist, ja predlažem da se na neki način ovaj zaključak 1. koruguje:

Zadužuje se Vijeće ministara BiH da razmotri zahtjev Ureda za razmatranje žalbi za preispitivanje pravnog osnova primjedbi Ministarstva pravde na Prijedlog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Ureda za razmatranje žalbi sa Zakonom o javnim nabavkama BiH i drugim zakonskim propisima.

Koji je na snazi, koji nije poništen, prema tome mi nismo usvojili izmjene i dopune Zakona o javnim nabavkama, ali imamo na snazi Zakon o javnim nabavkama! Stoga, evo predlažem da ovakav zaključak, da se ovaj zaključak 1. koriguje u ovom smislu.

Hvala lijepa.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ja bih vas molio napismeno da mi date taj zaključak. Jašarević, uvaženi poslanik. Izvolite.

BAJAZIR JAŠAREVIĆ:

Moram reći da mi je jako žao da nismo usvojili zakon, izmjenu Zakona o javnim nabavkama ali u toj proceduri može biti da će doći do nekakvog usaglašavanja. Ono što bih htio reći jeste jedno od važnih poglavljia: nedovoljna efikasnost onog dijela zakona koji govori o mogućnosti da se učesnici u ovom postupku mogu žaliti. Htio bih da kažem ovdje: Zakon o javnim nabavkama ne govori o načinu imenovanja predsjedavajućeg Ureda za žalbe i, dakle, ja bih volio da se o tome jasno... ... Dakle, ne postoji nijedna odredba u tom zakonu koja govori o načinu imenovanja. Da li ga treba propisati? To je bilo isto tako pitanje o donošenju Zakona o javnim nabavkama. Mislim da ga treba propisati, ali je puno važnije u punom kapacitetu staviti Ured za žalbe u pogon. I mene ohrabruje da smo na ovoj tački gdje smo govorili o Zbirnom izvještaju Ureda za reviziju donijeli jednu preporuku, jedan zaključak da sve institucije BiH do 31.12. donesu pravilnike kao preduslov za efikasan rad. Nema drugog izlaza iz ove situacije, dakle, nema drugog racionalnog pristupa. Donošenjem pravilnika otvara se mogućnost i njegove izmjene na isti način kakav je prvi, kako bi prvi pravilnik se stavio u pogon. To je jedini način da bi Ured za žalbe profunkcionisao u svom punom kapacitetu, pri čemu bi bilo važno da Vijeće ministara učini napor i popuni Ured za žalbe sa onim izvršiocima koji još uvijek nedostaju.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Uvaženi poslanik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, koleginice i kolege, mi smo prošli put po ovom pitanju zaključili da Komisija ponovo razmotri stanje u ovoj instituciji povodom izvještaja, da se predstavniku Ureda za žalbe omogući učešće u radu Komisije i to je ispoštovano, dakle, to se vidi iz Izvještaja Komisije. Ali ja se bojam da naša komisija nije do kraja završila posao.

Suština, da podsjetim, problema je u tome što direktor Ureda za žalbe ili šef Ureda za žalbe smatra da mu je od strane Ministarstva pravde pa i Vijeća ministara naloženo da u ovaj pravilnik ugradi nešto što on smatra da je nezakonito. Ja sam dobro pratio ... raspravu i diskusiju nakon i on naravno ne treba da ugradi ništa što je nezakonito. Ali ako on odbija da ugradi nešto što je zakonito od njega ili što se od njega traži, onda je zaista problem njegove odgovornosti. Komisija, naša komisija, nije dala odgovor na ovo ključno pitanje, nego je kazala da Ured treba da ugradi ono što je kazalo Ministarstvo pravde i da stvar dostavi u daljnju proceduru, ali ja ovdje kao poslanik nemam stav naše komisije o ključnom pitanju. I ja ponovo ponavljam, ako se traži da se u Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji ugradi nešto što je nezakonito, ja kažem ovome direktoru danas: nemoj to uraditi! Bolje ti je otići s tog posla nego to uraditi. Ali bih volio da imamo stav naše komisije i da o tom pitanju povedemo ... danas da vidimo šta je to što je suština pa da možda mi kao parlament da damo odgovor ili da opet stvar vratimo, da se da konkretan odgovor na ovo konkretno pitanje. Nema odgovora na konkretno pitanje, preko njega se prešlo pa se predlaže zaključak koji bi implicirao kao da je sve uredu i da je sve zakonito, jer takav je Prijedlog zaključka i da se njemu nalaže da to, da to ugradi i u tome jeste .. suština.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ja bih zamolio poslanike, s obzirom da se može desiti da ponovo iskomplikiramo ovu raspravu, da pustimo prvo predsjedavajućeg Kancelarije za razmatranje žalbi da kaže nekoliko riječi u vezi toga, a onda poslanici koji su mislili sad se javiti onda, nakon njega, još jednom se javiti, da onda ... nakon njega govore. Ako dopustite, na takav način da to uradimo.

Molim vas, uvaženi gospodin Pilav, predsjedavajući Kancelarije za razmatranje žalbi. Izvolite.

Ja mislim da se svi sjećamo gospodina Pilava od prošlog puta kada je tu govorio pola sata, a evo ja u ime svih poslanika Vas molim da to skratite na neku razumnu mjeru da možemo svi da znamo o čemu se radi ili da ova rasprava se ne ... odvuče u nedogled.

Izvolite.

AMIR PILAV:

Poštovani gospodine predsjedavajući, poštovani gospodo i dame, dame i gospodo poslanici, odnosno zastupnici, nastojat ću zaista da budem što je moguće kraći, da u par rečenica kažem suštinu problema, budući da ste već dovoljno upoznati iz ovog materijala kojeg je Ured za razmatranje žalbi dostavio ovom domu Parlamentarne skupštine 20.11.2007. godine. Nakon, dakle, pošto je evidentno da postoje različita mišljenja između Ministarstva pravde i Ureda za razmatranje žalbi oko načina imenovanja i razrješenja predsjedavajućeg Ureda za razmatranje žalbi kako bismo postupili na način koji se obično ... rješava u sličnim situacijama, mi smo se ovdje obratili ponovo Uredu za zakonodavstvo pri Vijeću ministara BiH. Podsjecam da Ured za zakonodavstvo ni prvi put kada je davao prvo mišljenje u februaru 2007. godine nije imao primjedbi na način imenovanja predsjedavajućeg Ureda za razmatranje žalbi onako kako je tu Ured za razmatranje žalbi i predložio. I mi smo tražili ponovo stav Ureda za zakonodavstvo o ovom pitanju i dobili smo odgovor 9. novembra ove godine ... Vi ga imate u priloženom mišljenju. U njemu je rečeno da Ured za zakonodavstvo ostaje pri onom mišljenju koje je ranije dao, dakle nema primjedbi na način izbora koji smo mi prvobitno predložili, a koji je sasvim drugačiji od onoga što predlaže Ministarstvo pravde BiH. Dalje je navedeno, da bi se otklonile nejasnoće u pogledu izbora predsjedavajućeg Ureda za razmatranje žalbi, da bi se postiglo najbolje rješenje smatramo da je potrebno izvršiti odgovarajuće izmjene i dopune Zakona o javnim nabavkama BiH kojima bi se regulisalo ovo pitanje. I također, još jedna rečenica ima koja je bitna od strane Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara, a to je da su naveli da također smatraju da bi bilo neophodno postupiti u skladu sa zaključkom sa 8. sjednice Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH od 24. septembra 2007. i obratiti se ustavnopravnim komisijama oba doma Parlamentarne skupštine za autentično tumačenje zakonskih odredbi kojima se regulišu ova pitanja.

Još bih samo istakao da bi ovaj problem vjerovatno do sada bio riješen na nivou Vijeća ministara, jer postoji spremnost da se riješi na nivou Vijeća ministara, međutim, zbog situacije da Vijeće ministara trenutno funkcioniра u tehničkom mandatu, ovo pitanje nije ponovo bilo stavljeni na dnevni red. Ja se nadam da će ono uskoro biti razriješeno.

Eto toliko. Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Sad idemo redom. Uvaženi posalanik Novaković je imao netačan navod i uvaženi posalanik Jašarević ništa. Odustajete? Dobro.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Pa vidite, netačan navod je kod gospodina Džaferovića da naša komisija nije decidna bila u svom stavu. Naime, ona je potpuno jasno rekla ... dva zaključka - nakon obavljene rasprave i uz konstataciju da je djelovanje Ministarstva pravde BiH i Savjeta ministara u postupku oko donošenja Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Kancelarije bilo zakonito.

Dakle, naša Komisija za finansije i budžet je rekla da je to djelovanje bilo zakonito. Da li jeste ili nije, odnosno osporavanje Kancelarije ili mišljenje koje je ... nekoliko desetina puta veće od ovog mišljenja od ... naše Komisije za finansije, je sasvim drugo pitanje. Lično mislim, kad sam već uzeo i neću se više javljati, da neke konstatacije nemaju smisla kao konstatacija ove informacije povodom mišljenja, na strani 3., da se kaže da: *članovi Komisije prethodno nisu čuli niti pročitali sadržaj dokaza.* To će reći da članovi Komisije nisu ozbiljno .. radili svoj posao. Pazite, ovo je prilično ozbiljna optužba na članove Komisije i bilo bi dobro da neko od članova Komisije kaže da li je ovo tačno ili nije tačno što je napisao, ... što je napisano u ovoj informaciji.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Odgovor na netačan navod. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine Novakoviću, video sam ja da ste Vi napisali da je djelovanje bilo zakonito itd. Ono šta meni nedostaje, to samo, samo dvije konstatacije u dvije rečenice. Šta je to što je stav Ureda za reviziju i šta je to što je stav Ministarstva pravde? Vaš zaključak Vi ćete braniti ali, da bih ja mogao da ga prihvatom, ja moram da znam šta tvrde jedni, a šta tvrde drugi i to treba da stoji ovdje u ovom izvještaju i ništa drugo nisam govorio.

Nakon izlaganja ovoga direktora, potpuno je jasno, dakle, da postoji različito mišljenje ne samo između Ureda i Ministarstva pravde nego i Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara i Ministarstva pravde. Zbog toga ja kažem da ne bismo napravili grešku: da onda napravimo procjenu ko je taj ko ocjenjuje šta je zakonito i šta nije zakonito? Dakle, Komisija ima prvo na svoje mišljenje, ... mislim da ona nije ta institucija, ali neka stoji to šta je napisala, ali trebaju te dvije rečenice ovdje da stoje da bih mogao i ja da se upustim u rasuđivanje o tom pitanju.

Toliko.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Uvaženi poslanik Jukić. Izvolite.

VELIMIR JUKIĆ:

Komisija za financije i budžet je na, čini mi se, dvije sjednice ako ne i tri raspravljala o ovoj problematici. Naravno da bar ja nisam se unosio u ne znam ni ja nekakve detalje šta jest pravilno tumačenje, a šta je krivo tumačenje ijedne zakonske odredbe. Međutim, Komisija se rukovodila jednom čistom logikom, jednim principom kog ja smatram i sada da je ispravan i korektan, a to je da su jasno date nadležnosti Vijeća ministara, resornih ministarstava u smislu implementacije Zakona o javnim nabavkama. A ovdje mislim isto tako na nadležnosti u smislu ko je ovlašten, ko je obvezan ponuditi prijedlog rješenja sistematizacije a ko je pravilnika, a ko opet daje mišljenje, odobrava to isto.

Ja mislim da mi kao Parlament, jedan dom našeg Parlamenta, ne bi trebali i smjeli zapasti u zamku da budemo ovdje arbitar i da trebamo samo pozvati nadležne institucije, a to je Vijeće ministara sa svom svojom organizacijom kakva jeste, da prema našem Uredzu za razmatranje žalbi se odnosi opet na zakonom propisani način.

Prokomentirat ću isto tako prijedlog zaključka gospodina Šemsudina Mehmedovića, cijeneći da ima sigurno dobre namjere. Ali mislim da nije konizistentan i nije u skladu sa načinom rada i odgovornostima institucija. Dakle, ovdje se na neki način sugerira ili se prihvaca, jer to implicitno slijedi, da ga začas iz ovog teksta ovdje, kad se kaže - da se ponovo razmatra zahtjev Ureda za razmatranje žalbi. Dakle, već unaprijed se kaže kako je vjerovatno pogriješio onaj ko je drugačije rekao šta i kako treba raditi! I ja ne bih da mi ponovo, ponovit ću, da mi ne upadamo u ovakve zamke, nego da stvarno pozovemo odgovorne institucije da urade svoj posao u skladu sa svojim ovlaštenjima, odgovornostima i sve u skladu sa zakonom. A ovaj zaključak u točki 1. i 2. nadležne komisije upavo ide s time, bez da govori ko je u krivu, ko je u pravu, samo kaže da uradi svako svoj dio posla u skladu sa zakonom, naravno.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Uvaženi poslanik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Mislim da se više neću javljati povodom ovoga. Samo da kažem što je suština, to ovom parlamentu nedostaje ovdje. Parlament imenuje članove Ureda za razmatranje žalbi. Mi smo ih imenovali, dakle Parlament, oba doma Parlamenta imenuje članove Ureda. Ured se je konstituirao tako što su oni između sebe izabrali šefa. Oni između sebe, oni koje je imenovao Parlament. I suština spora između Ureda i Ministarstva pravde je što Ured smatra da oni trebaju nastaviti da rade tako da se oni između sebe konstituiraju, a zakon ne uređuje baš na precizan način tu stvar, a Ministarstvo pravde kaže da im šefa između njih treba da bira Vijeće ministara. To je suština i ja hoću da Parlament to zna. Ako imamo imenovanje od Parlamenta, nije slučajno da je zakon kazao da Parlament imenuje te ljude. Onda, po mom mišljenju, po mom mišljenju, bliže je cilju zakona da se oni između sebe sami organiziraju i izaberu predsjedavajućeg, a da se Vijeće ministara u to ne petlja, jer nije slučajno dakle imenovanje od strane Parlamenta.

To je suština, ja vas molim, dakle ovo nije obično pitanje ovo je dakle vrlo važno i vrlo bitno pitanje, ono će zahtijevati na kraju krajeva ili izmjeni ovog zakona ili autentično tumačenje ovog zakona od strane oba doma Parlamentarne skupštine BiH da bi se razriješilo. Do tada ostaje režim ovakav kakav jeste.

Toliko.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvažena poslanica Rajilić. Izvolite.

SNJEŽANA RAJILIĆ:

Dame i gospodo, evo slušajući ovu raspravu, a i dobijajući desetke poziva iz Republike Srpske oko Kancelarije za žalbe, sad mi je tek jasno zašto ovo ne funkcioniše. Očito ne funkcioniše zato što ove ljude i, odnosno, glavnog i odgovornog u ovoj ustanovi nije biralo Vijeće ministara, nego su se ljudi dogovorili. Pa naravno da su se dogovorili kako njima najbolje odgovara. I ovakav stav, i to prvi put čujem, negdje da se ljudi koje mi izaberemo dogovore ko će biti glavni i odgovorni! Pa valjda se uvijek zna ko je glavni i odgovorni, odnosno definiše se imenovanjem iz Savjeta ministara koje ide usklađeno svim onim pravilima koje ide na usaglašavanje između entiteta itd., da ih ne nabrajam.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Kalabić.

DRAGO KALABIĆ:

Pa vrlo kratko. S obzirom na određene dileme, mislim da je Komisija za finansije i budžet potpuno ispravno postupila, i ja kao njen član, i da je se odgovorno odnosila prema ovom poslu. Određene dileme koje postoje, imaju mehanizme kako se razrešavaju. One ne mogu biti prepreka rešavanju nagomilanih problema u ovoj instituciji. Jer suprotan efekat od ovoga što mi predlažemo jeste poticanje sadašnjeg stanja koje nije dobro i ne može se ničim opravdati, jer ono je samo na dilemi jeste ili nije, jeste ili nije, treba ili ne treba, ničim do sada dokazano. A Komisija se povodila samo na osnovu nadležnosti i na osnovu onoga što joj je dostupno i tražila da svako radi svoj posao a onaj ko ima određenu dilemu a ne preuzima proceduralne mjere za razrešenje te dileme ne može biti pandan odluci Komisije. I zato mislim da se mi odgovorno treba da odnosimo prema zaključcima. Komisija se nije upuštala u ovu vrstu dilema koje mogu da se razreše na drugi način, niti je ona mjesto gdje će te dileme biti ikada, ikada razrešavane.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ako nema više prijavljenih za raspravu, ja zaključujem raspravu. Hoće li biti potrebno? Evo, gospodin Pilav. Izvolite.

AMIR PILAV:

Samo ću kratko još jednu-dvije rečenice da kažem vezano za stav Ministarstva pravde. Ja sam dostavio u ovim materijalima raniji Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji koji je pripremila gospođa Dragica Miletić, dok je ona bila predsjedavajući Ureda za razmatranje žalbi. Predvidio je isti način imenovanja i razrješenja predsjedavajućeg Ureda kao što je to sadašnji Prijedlog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji. I Ministarstvo pravde je dalo mišljenja na taj prijedlog, mišljenja, i nije imalo primjedbi na taj član 5., na način imenovanja predsjedavajućeg Ureda za

razmatranje žalbi, da bi kasnije promijenilo Ministarstvo pravde svoje mišljenje i zauzelo ovaj suprotan stav koji je sada problematičan.

I još jednu rečenicu samo da kažem i njome bih završio, a to je da uprkos svim vrlo teškim okolnostima u kojima je Ured za razmatranje žalbi dosad radio ipak je postigao značajne rezultate i to govori, recimo, i Mišljenje ove komisije evropskih zajednica, sačinjeno u Briselu 6. novembra 2007. godine, gdje kaže, samo će jednu rečenicu citirati: 'Novoprimaljene žalbe se rješavaju zadovoljavajućim tempom, u skladu sa Poslovnikom Ureda za razmatranje žalbi.' Ali još uvijek ima zaostalih predmeta iz 2006. kada Ured za razmatranje žalbi nije imao kvorum za donošenje odluka. Mi smo dosad donijeli preko 1 250 odluka u ovom periodu i mislim da smo zaista postigli dobre rezultate, uprkos okolnostima u kojima smo funkcionirali.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Mi sad treba da se izjasnimo: prvo, o Mišljenju Komisije za finansije i budžet sa svojim zaključcima, a nakon toga stavićemo na glasanje zaključke koji su proistekli iz rasprave. Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete da glasate sad!

„Za“ 18, „protiv“ 4, „suzdržanih“ pet.

Konstatujem da smo usvojili Mišljenje naše komisije, sa zaključcima.

Pitam predлагаča da li ima svrhe da glasamo o vašim zaključcima s obzirom da su suprotstavljeni.

Zahvaljujem.

Prelazimo na 35. tačku dnevnog reda:

Ad. 35. Inicijativa poslanika Denisa Bećirovića od 6. septembra 2007. godine u vezi sa stadionom pod Bijelim brijegom

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

6. septembra podnio je uvaženi poslanik Inicijativu. Kolegijum je Inicijativu proslijedio nadležnoj Zajedničkoj komisiji za ljudska prava, prava djeteta, mlade, imigraciju, izbjeglice, azil i etiku radi razmatranja i dostavljanja mišljenja o Inicijativi. Nadležna komisija je 30. oktobra dostavila Mišljenje o Inicijativi poslanika. Vi ste to mišljenje dobili i vidjeli ste da ova komisija nije prihvatile ovu inicijativu. U Mišljenju imate i obrazloženje neprihvatanja Inicijative poslanika.

Otvaram raspravu u vezi sa Mišljenjem Zajedničke komisije. Uvaženi poslanik Bešlagić. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Poštovane kolege, moram da izrazim svoje žaljenje što Inicijativa nije dobila prolaznu ocjenu. A naročito me žalosti na stranici 2. obrazloženje u kome, nažalost, stoji sljedeće: ' U daljem toku rasprave istaknuto je da svaka inicijativa koja govori o jačanju multietničnosti je dobrodošla, posebno ako se radi o sredini u kojoj se desio krvavi rat poput grada Mostara.' Onda idemo dalje: 'Međutim, za ovaku vrstu inicijative, bilo je potrebno tražiti mišljenje nadležnih organa kao što je fudbalski klub, kantonalna vlast i gradska uprava gdje se o ovim pitanjima raspravlja već duže vrijeme.'

Istaknuto je da je ovo veoma ozbiljno političko pitanje, te da postoji niz drugih veoma sličnih elemenata kao što je taj da Mostar ima dva univerziteta, dvije gradske bolnice, ja bih rekao, dva vatrogasna društva, ne znam jesu li se spojila itd., itd. Dalje je istaknuto da ova inicijativa neće doprinijeti pomirenju. To je sramotno! Ali, ako je to tako, onda bez replike ovdje mi se duboko urezalo u priču ono: ko jamio, jamio. I ja predlažem da se o Inicijativi izjasnite i ništa više.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ako nema više prijavljenih za raspravu, molim Dom da se izjasni o Mišljenju naše komisije. Molim vas da se pripremite za glasanje. Mišljenje je negativno: ko glasa „za“, znači da je protiv ove inicijative. Možete da glasate. Sad!

SELIM BEŠLAGIĆ:

Gospod Živković, ko glasa „za“, on je za ovdje što jeste, za, izvinjavam se samo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ja mislim da sam ja dobro rekao, samo Vi niste dobro slušali. Ko glasa „za“ Izvještaj naše komisije je protiv Inicijative. Molim vas, molim vas da pazite malo. Molim vas da glasamo za Izvještaj naše komisije.

BERIZ BELKIĆ:

Pročitajte Izvještaj. Ako vam se sviđa, glasajte.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Možete da glasate. Sad!

(?)
Ja molim da se ponovi glasanje.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ko predlaže da se ponovi glasanje? Klub SNSD-a predlaže da se ponovi glasanje. Ponavljamo glasanje. Molim Dom da se pripremi za glasanje.

Možete da glasate. Sad!

„Za“ 13, „protiv“ 14, „suzdržanih“ jedan.

Izvještaj naše komisije nije dobio pozitivno i on se vraća ovoj komisiji.

BRANKA TODOROVIĆ:

Vraćamo nadležnoj komisiji.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vraćamo nadležnoj komisiji, ali očigledno da trebamo neke sugestije da kažemo našoj komisiji kako sad da se opredjeljuje.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

Ima puno važnijih stvari od ovoga.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Da im kažemo to da ...

/zajednička diskusija/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dobro, je li se slažete da damo sugestiju našoj komisiji da ovo što je navedeno kao obrazloženje da treba da i grad Mostar i klubovi daju svoje mišljenje da ide u tom pravcu traženje mišljenja.

Zahvalujem. Zaključujem ovu tačku dnevnog reda.

Prelazimo na 36. tačku dnevnog reda:

Ad. 36. Davanje saglasnosti za ratifikaciju:

- a) Sporazuma o ekonomskoj, trgovinskoj i tehničkoj saradnji između Bosne i Hercegovine i Vlade Države Katar,
- b) Sporazuma između Savjeta ministara BiH i Vlade Rumunije o saradnji u borbi protiv terorizma i organizovanog kriminala,
- c) Sporazuma o saradnji u oblasti obrazovanja, kulture i sporta između Savjeta ministara BiH i Vlade Republike Italije,
- d) Evropske konvencije o državljanstvu,

e) Sporazuma između Vlade Bosne i Hercegovine i Vlade Savezne Republike Njemačke o finansijskoj saradnji u 1995. godini.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Imamo od a) do e) sporazume; predlažem da objedinimo raspravu o svim sporazumima.

Otvaram raspravu. Ovdje je i ovlašteni predstavnik Ministarstva spoljnih poslova. Ako neko ima bilo kakvo pitanje? Ako nema, zaključujem raspravu. I predlažem da se s obzirom da nije bilo rasprave ni o jednom sporazu izjasnimo o svim sporazumima u paketu. Molim Dom da glasamo.

Možete da glasate. Sad!

„Za“ 28, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ nije bilo.

Konstatujem da smo dali saglasnost za ratifikaciju svih sporazuma od a) do e).

Zahvaljujem, zahvaljujem se svim poslanicima na ekspeditivnom današnjem radu. Sve čestitke za Bajram i Božić. Kao što sam rekao i prošli put i 28. planirajte da ćemo imati sljedeću sjednicu.

Ja sam zaključio sjednicu, ovo je sad mimo. Izvolite, da.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Bilo je dogovorenog da ćemo dobiti izvještaj, da li ste se usaglasili.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Nisam na početku. Ja se izvinjavam, znam

SELIM BEŠLAGIĆ:

Za rakiju i vino, ti me interesuju.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Da. Nisam znači dobio izvještaj od naše komisije i tu ćemo tačku riješiti kao prethodno pitanje na toj tamo sjednici, 28.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Dobro, hvala lijepa.

Sjednica je završena u 14,10 sati.